

mgvooe.com

ပါရဂူ

ရေစီးကြောင်း

(စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှု)

mgvooe.com

mgyc.com

ပါရဂူ

ရေစီးကြောင်း

(စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှု)

ISBN9789997115850

PYG53

9 789997 115850

2,200.00KS

ရေစီးကြောင်း(စာပေယဉ်ကျေးမှု)၊ ပါရဂူ
စာမျက်နှာ ၁၄၈ မျက်နှာ၊ ၁၃ စင်တီ x ၂၀.၅ စင်တီ

ထုတ်ဝေသူ - ဦးစန်းဦး၊ စိတ်ကူးချိုချိုစာပေ(၀၀၅၃၈)၊ ၈၅၊ ၁၆၄လမ်း၊ တာမွေ၊ ရန်ကင်း၊
ပုံနှိပ်သူ - ဒေါ်ဝင်းမာ၊ စိတ်ကူးချိုချိုပုံနှိပ်တိုက်(၀၀၄၁၂)၊ ၁၁၇၉၊ မဇ္ဈိန်လမ်း၊ ရန်ကင်း၊
၂၀၁၉၊ ဇွန်လ၊ ဒုတိယအကြိမ်၊ အုပ်စု ၅၀၀၊
၁၉၉၃ ဒေါင်းစာပေ၏ ယထာအကြိမ်၊
ရောင်းစျေး ၂၂၀၀ ကျပ်

email: skccph@gmail.com ; P.O.Box: 705
www.facebook.com/SKCCMyanmarbook
www.skccmyanmarbook.com

စိတ်ကူးချိုချိုစာအုပ်

ရေစီးကြောင်း
(စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှု)
ပါရဂူ

စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ပုံပြင်၊ ပုံဝတ္ထုများဆိုင်ရာ
အတွေးအမြင်ဆောင်းပါးစု

ဒုတိယအကြိမ်၊ ၂၀၁၉

ပိဋကတ်တော်

ဒီဂရီအဘိဓာန်
(မူပိုင်ခွင့်အကျဉ်းချုပ်)
ပုံနှိပ်

ရာဇဝတ်တော်တို့ ပြန်လည် မူပိုင်ခွင့် အကျဉ်းချုပ်
အကျဉ်းချုပ်အကျဉ်းချုပ်

မာတိကာ

-အမှာ	က
၁။ အိန္ဒိယနှင့် ဂျပန် ဉာဏ်ချင်းထပ်သလား	၁
၂။ ဒေါင်းမင်းသမီးလား မနောဟရီလား	၉
၃။ စူဠသမ္ဘဝ မဟာသမ္ဘဝနှင့် သီဟိုဠ်က ဝိဟာရဒေဝီ	၁၅
၄။ ရာမနှင့် ရာမ	၂၁
၅။ စကားတောင်စားဝတ္ထုနှင့် ဝေတာလဝတ္ထု	၂၆
၆။ တူနေသော စုတ်ချက်သုံးချက်	၃၂
၇။ ဥရရှိမထာရောဆန်နှင့် ရစ်ဗင်ဝင်းကဲ	၃၈
၈။ မျက်မမြင်ဆင်စမ်းသလို	၄၅
၉။ အဆင်ကွဲသော်လည်း အသွေးတူသည်	၅၂
၁၀။ မာရ်နတ်နှင့် စာတန်	၅၇
၁၁။ ယမမင်း	၆၃
၁၂။ သံပျင်မင်းသမီးနှင့် ဝသုလဒတ္တာ	၆၉
၁၃။ နောင်ရိုးတိုက်ပွဲနှင့် ချင်မြို့သိမ်းပွဲ	၇၆
၁၄။ ဓားမရေကူးနေသည်	၈၃
၁၅။ နိဂြောဓသာမဏေနှင့် ရှင်အရဟံ	၈၉
၁၆။ တောင်ဖီလာဆရာတော်နှင့် ရှင်အဿယောသ	၉၅
၁၇။ နိဂုံးမချုပ်သော ဝတ္ထုများ	၁၀၁

၁၈။ စာဏကျ မေက္ခယာဗေလီ ယောမင်းကြီး	၁၀၆
၁၉။ ကမ္ဘာပုံဝတ္ထုများ၏ ခြေဆင်း	၁၁၅
၂၀။ ဣန္ဒနှင့် သက္က (၁)	၁၂၁
၂၁။ ဣန္ဒနှင့် သက္က (၂)	၁၂၅
၂၂။ ဣန္ဒနှင့် သက္က (၃)	၁၂၉
၂၃။ ဝိသကြံ ၁	၁၃၅
၂၄။ ဝိသကြံ ၂	၁၄၀
၂၅။ သိဝိပြဿနာ	၁၄၄

အမှာ

ပြာသော မိုးကောင်းကင်၏ တောင်ဘက် ထောင့်
 တစ်ထောင့်၌ ဖြူလွသော တိမ်တစ်စရှိနေသည်။ မြောက်
 ဘက်ထောင့် တစ်ထောင့်တွင်လည်း ဖြူလွသော တိမ်တစ်စ
 ရှိနေသည်။ ယင်းတိမ်တစ်လွှာနှစ်ခုသည် တစ်ခုနှင့်တစ်ခု
 ဆက်စပ် သွယ်တန်းမနေပေ။ သို့ရာတွင် ယင်းတိမ်တစ်
 လွှာနှစ်ခုသည် တစ်ချိန်တစ်ခါက တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ဆက်စပ်
 သွယ်တန်းနေခဲ့သည်။ လေမွေ့လိုက်သည့်အခါမှသာ တစ်စ
 စီ တစ်ပိုင်းစီ ဖြစ်သွားကြသည့် တိမ်တစ်လွှာများ ဖြစ်သ
 လော။

စာပေယဉ်ကျေးမှု၊ ဘာသာတရား ရေစီးကြောင်း
 သည် တစ်နေရာမှ တစ်နေရာသို့ စီးဆင်းနေသည်။ ရေစီး
 ကြောင်းသည် သူ၏လမ်းကြောင်း၌ တစ်နေရာရာ ရောက်
 သွားသောအခါ ထိုနေရာ၌ ရေနောက်နေလျှင် ရေစီးကြောင်း
 လည်း နောက်သွားသည်။ ထိုနေရာ၌ ရေကြည်နေလျှင် ရေ
 စီးကြောင်းလည်း ကြည်သွားသည်။ ရောက်ရာနေရာ၊ ရောက်ရာ

ဒေသမှ အသွင်အပြင်နှင့် ရောနှောသွားပြီး မူရင်းအသွင် အပြင် ကွယ်ပျောက်သွားတတ်သည်။ သို့သော်လည်း ရေ ဟူသော မူလသဘာဝမှာမူ ပျောက်ပျက်မသွားပေ။

စာပေယဉ်ကျေးမှု၊ ဘာသာတရား ရေစီးကြောင်း လည်း ထိုနည်းနှင့်ပင်ဖြစ်သည်။ နေရာအနှံ့ ဒေသအနှံ့ စီးဆင်းနေသော စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ဘာသာတရား ရေစီး ကြောင်းသည် ရောက်ရာနေရာ၊ မိမိရောက်ရာ ရေခံမြေခံ စာပေယဉ်ကျေးမှု၊ ဘာသာတရားနှင့် ရောနှောသွားသော် လည်း မိမိ၏ မူလသဘာဝကိုမူ လုံးဝစွန့်ပယ်လေ့မရှိပေ။ ထို့ကြောင့် ကမ္ဘာ့စာပေ၊ ကမ္ဘာ့ယဉ်ကျေးမှု၊ ကမ္ဘာ့ဘာသာ တရားများ၌ အသွင်အပြင် ဆင်တူနေသည့် အချက်အလက် များကို များစွာ တွေ့ရခြင်းဖြစ်သည်။

ဤစာအုပ်၌ ယင်းသို့ အသွင်တူနေသည့် အချက် အလက်များကို လက်လှမ်းမီသမျှ ကောက်နုတ်ဖော်ပြထား သည်။ ဤစာအုပ်၌ပါသော အချက်အလက်များမှာ နမူနာမျှ လောက်သာ ဖြစ်သည်။ အလားတူ အချက်အလက်များ များစွာရှိသေးသည်။ အထူးအားဖြင့် ကမ္ဘာ့ဘာသာတရား များ၌ တစ်ခုနှင့်တစ်ခု အသွင်တူနေသည့် အချက်အလက် များစွာရှိသည်။

ဤစာအုပ်၌ ဖော်ပြထားသော ဆောင်းပါးများမှာ 'အတွေးအမြင်' စာစောင်၌ ထည့်သွင်းဖော်ပြခဲ့သည့် ဆောင်း ပါးများဖြစ်သည်။ ယင်းဆောင်းပါးများကို တစ်စုတည်း ပုံနှိပ် ထုတ်ဝေသည့်အတွက် 'အတွေးအမြင်' စာစောင်အား လည်း ကောင်း၊ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသူအား လည်းကောင်း ကျေးဇူး မတင်ဘဲ မနေနိုင်ပေ။ ။

ပါရဂူ

..... ၂-၉-၉၁

“ပညာရှင်များသည် အတွေးချင်းတူကြသည်” ဟုဆို၏။
ယခု အိန္ဒိယနှင့် ဂျပန်ပုံဝတ္ထုနှစ်ပုဒ်သည် ဦးတည်ချက်ချင်း၊
ဇာတ်အိမ်တည်ဆောက်ပုံချင်း ထပ်တူကျအောင်
တူညီနေသောအခါ....

အိန္ဒိယနှင့် ဂျပန် ဉာဏ်ချင်းထပ်သလား

ဂျပန်ခေတ်က သန်လျင်မြို့ ဂျပန်စာသင်ကျောင်း၌ ကျွန်တော်ဂျပန်စာ
သင်ဖူးသည်။ နှစ်နှစ်လောက် သင်ပြီးသောအခါ ဂျပန်စာ အတော်အတန်
ဖတ်တတ်လာသည်။ ဂျပန်အက္ခရာ သုံးမျိုးရှိသည့်အနက် ‘ခန်ဂျီ’ ခေါ်
ဘူးသီး ငါးပေါင်းကြော်စာကိုပင် အတော်အတန်ဖတ်တတ်လာသည်။
ထိုအချိန်က ရန်ကုန်မြို့မှ ဂျပန်စာသင်ကျောင်းများအတွက် သတင်းစာ
တစ်စောင် ထုတ်သည်။ နေ့စဉ်လား၊ ရက်ခြားလားဆိုသည်ကိုတော့ မမှတ်
မိတော့။ ထိုသတင်းစာ၌ ကျွန်တော် ဂျပန်စာဖြင့် ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်ပင်
ရေးဖူးသည်။ သို့သော် နောက်ပိုင်း နှစ်အတန်ကြာသွားသောအခါ ကျွန်တော်
တတ်ထားသော ဂျပန်စာနှင့် ဂျပန်စကားများသည် ဂျပန်ပြည်သို့ ပြန်သွား
ကုန်ကြသည်။ ကျွန်တော့် ခေါင်းထဲတွင် ဂျပန်စကား မရှိတော့ပေ။ ဘာသာ
စကား တစ်ခုခုကို ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင် တတ်မြောက်ထားသော်လည်း အစဉ်
မပြတ် အလေ့အကျင့်ရှိနေပါမှ၊ အစဉ်မပြတ် ပြောဆိုရေးသား ဖတ်ကြား
နေပါမှ ကျွမ်းကျင်တတ်မြောက်မှုသည် ဆက်လက် တည်မြဲနေပေလိမ့်မည်။
လုံးဝ အဆက်ပြတ်သွားလျှင်ကား မိမိတတ်ထားသည့် ဘာသာစကားသည်

တစ်ချိန်ချိန်တွင် မေ့ပျောက်သွားဖို့ရန် မခဲယဉ်းတော့ပေ။

ကျွန်တော် နောက်ဆုံး ဂျပန်စကားပြောခွင့် ရသည်မှာ အိန္ဒိယပြည်၌ ဖြစ်သည်။ ၁၉၄၇ ခုနှစ် အိန္ဒိယပြည်သို့ သွားသောအခါ နွေရာသီကျောင်း ပိတ်ချိန်ဖြစ်နေသဖြင့် ကျောင်းတက်ခွင့်မရသေးဘဲ မိဂဒါဝန်၌ နှစ်လလောက် စောင့်နေရသည်။ ထိုအချိန်အတွင်း မိဂဒါဝန်သို့ ဘုရားဖူး ရောက်လာသော ခရီးသည်များအနက် ဂျပန်ပြည်မှ ဂျပန်လူမျိုးနှစ်ယောက်ကို တွေ့ရသည်။ ထိုဂျပန်များနှင့် ဂျပန်စကားပြောခွင့် ရရှိခဲ့သည်။ ထိုအချိန်က ဂျပန်စာသင် ပြီးသည်မှာ အချိန်မကြာလှသေးသဖြင့် ပြောနိုင်ဆိုနိုင် ရှိသေးသည်။ တစ်ဖန် ၁၉၅၆ ခုနှစ်တွင် နောက်တစ်ကြိမ် အိန္ဒိယပြည် နယူးဒေလီမြို့၌ပင် ဂျပန် စာရေးဆရာ ဟောဂျီဟောတနှင့် ဆုံရသည်။ ထိုအချိန်မှာ ဂျပန်စာသင်ပြီး သည့်ကာလနှင့် ဆယ်နှစ်လောက်ခြားနေပြီဖြစ်၍ ဂျပန်စကားကောင်းကောင်း မပြောတတ်တော့ပေ။ သို့သော်လည်း မှတ်မိသမျှကလေးနှင့် ဟောဂျီဟောတ ကို ဂျပန်လိုပြောကြည့်သည်။ ထူးထူးဆန်းဆန်း ကျွန်တော် ဂျပန်လိုပြော လိုက်သည်နှင့် သူ မျက်နှာပျက်သွားသည်။ ကျွန်တော့်ကိုလည်း ဂျပန်လို ပြန်မပြောပေ။ အင်္ဂလိပ်လိုသာ ပြန်ပြောသည်။ ကျွန်တော်က သူ့ကိုဂျပန်လို ပြောဖန်များသောအခါ နောက်ဆုံး သူငြိမ်မနေနိုင်တော့ဘဲ နောက် သူ့ကို ဂျပန်လို မပြောရန် ကျွန်တော့်အား တောင်းပန်လေတော့သည်။ ကျွန်တော် တအံ့တဩဖြစ်ပြီး သူ့ကိုအကျိုးအကြောင်း မေးကြည့်သောအခါ သူက “ခင်ဗျား ဂျပန်လိုပြောတာ ကြားရတိုင်း မြန်မာနိုင်ငံကို ဂျပန်တွေ စိုးမိုးသွား ခဲ့တာ ပြန်ပြန်သတိရတယ်။ ခင်ဗျား ဂျပန်စကားပြောတတ်တာ မြန်မာနိုင်ငံ ကို ဂျပန်တွေ လွှမ်းမိုးကြီးစိုးသွားခြင်းရဲ့ သာဓကတစ်ရပ်ဖြစ်နေတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော် စိတ်မကောင်း ဖြစ်ရတယ်။ နောက်ထပ် ကျွန်တော့်ကို ဂျပန်လိုမပြောဖို့ တောင်းပန်ပါတယ်” ဟူ၍ သူကရှင်းပြသည်။ သူ တကယ် ခံစားမှု ရှိနေမှန်း သိသည့်နောက်တွင်ကား ကျွန်တော် နောက်ထပ်သူ့ကို ဂျပန်လို မပြောတော့ပေ။ ဟောဂျီဟောတသည် ငြိမ်းချမ်းရေးကို အဓိကထား ရေးသားသည့် ဂျပန်ဝတ္ထုရေးဆရာဖြစ်သည်။ ဟောဂျီဟောတကို ဂျပန်လို ပြောသည်မှာ ဂျပန်တစ်ဦး တစ်ယောက်အား ကျွန်တော်၏ ဂျပန်လို နောက် ဆုံးပြောခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ထို့နောက် ယခုအထိ ဂျပန်စကားတစ်ခွန်းမှလည်း

ပြောခွင့်မရတော့၊ ဂျပန်စာကိုလည်း တစ်လုံးမှ မဖတ်ဖြစ်တော့။ ကျွန်တော်၏ ခေါင်းထဲတွင်လည်း ဂျပန်စကားနှင့်ဂျပန်စာများ မရှိကြတော့ပေ။

ဂျပန်ခေတ်က ကျွန်တော်တို့ကို ဂျပန်စာသင်ပေးသော ဂျပန်ဆရာကြီး၏ အမည်မှာ 'ခါတော့' ဖြစ်သည်။ ဆရာကြီးသည် ဂျပန်ပြည်၌လည်း ကျောင်းဆရာ အဖြစ်ဖြင့်သာ အသက်မွေးသူဖြစ်သည်။ စစ်အတွင်း တာဝန်ကျသဖြင့် ဂျပန်စာသင်ပေးသည့် တာဝန်ကို ယူရခြင်းဖြစ်သည်။ ဆရာကြီးသည် အရည်အချင်းရှိသည်၊ သဘောကောင်းသည်၊ ကျောင်းသားများကို စိတ်ရှည်လက်ရှည် သင်ပေးသည်။ ဂျပန်စာ အတော်ကလေး တတ်မြောက်နေပြီဖြစ်သည့် ကျွန်တော်တို့အတန်း၌ တစ်နေ့တွင် ဂျပန်ဝတ္ထုရေးဆရာကြီး တစ်ဦး၏ ဝတ္ထုတိုတစ်ပုဒ်ကို သင်ပြသည်။ သူက ကျောက်သင်ပုန်းပေါ်တွင် ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်လုံး ရေးထားသည်။ ကျွန်တော်တို့က ကော်ပီစာအုပ်တွင် လိုက်ရေးရသည်။ ထို့နောက် ကျွန်တော်တို့ကို အဖတ်ခိုင်းသည်။ နားမလည်သည့် စကားလုံးများကို ရှင်းပြသည်။ ထိုဝတ္ထုတို၏ အမည်မှာ 'ခုမောနေ့ အိတော' ဖြစ်သည်။ 'ပင့်ကူချည်မျှင်' ဟူ၍ မြန်မာလို အနက်အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ ဝတ္ထုရေးဆရာ၏ အမည်မှာ 'ယယူနေ့ ဆူကေ အကုတ ဂါဝါ' ဖြစ်သည်။ ထိုစာရေးဆရာ၏ စာများတွင် များသောအားဖြင့် ဗုဒ္ဓစာပေနှင့် ဗုဒ္ဓယဉ်ကျေးမှု ဩဇာလွှမ်းမိုးစူးရှနေသည်။ ဝတ္ထု၏ ဇာတ်လမ်းအကျဉ်းချုပ်မှာ ဤသို့ဖြစ်သည်။

တစ်နေ့သောအခါတွင် သကျမုနိဗုဒ္ဓသည် နတ်ပြည် ပဒုမ္မာကြာ ရေကန်ပေါင်ရိုးပေါ်၌ စကြိုလျှောက်နေတော်မူသည်။ ရေကန်တွင်း၌ ပွင့်လန်းနေသော ပဒုမ္မာကြာပွင့်တို့သည် ပုလဲလုံးများပမာ ဆွတ်ဆွတ်ဖြူနေကြသည်။ ရွှေရောင် ဝတ်မှုန်ဝတ်ဆံများမှ သင်းရနံ့များသည် ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုလုံးတွင် သင်းပျံ့ကြိုင်လှိုင်နေသည်။ အချိန်ကား နံနက်ခင်း ဖြစ်သည်။ ထိုအခိုက်ဗုဒ္ဓသည် ရေပြင်ပေါ်ရှိ ကြာရွက်များကြားမှ အောက်ဘက်ငုံကြည့်တော်မူလိုက်သည်။ နတ်ရေကန်အောက်တည့်တည့်၌ ငရဲပြည်ရှိသည်။ ငရဲ

ကျနေသော ကဏ္ဍတနှင့်တခြားလူများကို လှမ်းမြင်တော်မူသည်။ တဏှာတသည် လူသတ်၊ အိမ်မီးရှို့စသည့် မကောင်းမှုဒုစရိုက်များကို ကျူးလွန်ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ဓားပြလူဆိုးကြီးဖြစ်သည်။ သို့သော် ကဏ္ဍတပြုလုပ်ခဲ့သည့် ကောင်းမှုတစ်ခုရှိသည်။ တစ်နေ့တွင် တောတစ်ခုအတွင်း ဖြတ်သွားစဉ် လမ်းပေါ်တွင် တွားသွားနေသော ပင့်ကူတစ်ကောင်ကို တွေ့သည်။ ပင့်ကူကို နင်းမည်ပြုပြီးခါမှ ခြေထောက်မလျက် မနင်းတော့ဘဲ 'ဒီသတ္တဝါငယ်လေးမှာလည်း အသက်ရှိတာပဲ၊ သူ့အသက်ကို အလကား ဘာလို့သတ်မလဲ' ဟု တွေးမိပြီး ကဏ္ဍတသည် ပင့်ကူကို လွှတ်လိုက်လေသည်။

ငရဲကို လှမ်းမျှော်ကြည့်တော်မူရင်း ဗုဒ္ဓသည် ပင့်ကူကို ကယ်ခဲ့ဖူးသည့် ကဏ္ဍတအား သတိရသွားတော်မူသည်။ ထိုကောင်းမှုကို စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြီးလျှင် အကယ်၍ ဖြစ်နိုင်ပါက ကဏ္ဍတအား ငရဲမှ ထုတ်ဆယ်ကယ်တင်လိုသည့်ဆန္ဒ ဖြစ်လာတော်မူသည်။ ဘေးပန်းကို ကြည့်တော်မူလိုက်သည့်အခါ ကံအားလျော်စွာ ပင့်ကူတစ်ကောင် ကြာရွက်များကြားတွင် ချည်မျှင်ရက်နေသည်ကို တွေ့မြင်တော်မူသည်။ ဗုဒ္ဓသည် ပင့်ကူချည်မျှင်ကို ရုတ်တရက် ဆွဲယူတော်မူပြီးလျှင် ပဒုမ္မာကြာပွင့်များကြားထဲမှ ပင့်ကူချည်မျှင်ကို ငရဲသို့ ချပေးလိုက်သည်။

ငရဲ၌ကား သွေးကန်ထဲတွင် ကဏ္ဍတသည် တခြားငရဲခံသူများနှင့် အတူတကွ မြုပ်ချည်ပေါ်ချည် ဖြစ်နေသည်။ တစ်ချိန်တွင် ကဏ္ဍတသည် သွေးကန်ထဲမှ အပေါ်သို့ ပေါ်အလာ ကောင်းကင်ပေါ် မော့ကြည့်လိုက်သည့်အခါ ကောင်းကင်မှ ပင့်ကူချည်မျှင်တစ်မျှင် သူ့ဆီသို့ တန်းကျလာသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဝမ်းသာအားရ ဖြစ်သွားပြီးလျှင် ကဏ္ဍတသည် ပင့်ကူချည်မျှင်ကို လက်နှစ်ဖက်ဖြင့် လှမ်းကိုင်လျက် ရှိသမျှအားကိုသုံးပြီး တွယ်တက်သွားသည်။ ခရီးအတော်လှမ်းလှမ်း တက်သွားပြီးသောအခါ မောလာသည်ဖြစ်၍ တစ်အောင့်နားလိုက်သည်။ ထိုအတွင်း အောက်ဘက်သို့ ငုံ့ကြည့်လိုက်သောအခါ တခြား ငရဲခံသူများလည်း ပင့်ကူချည်မျှင်အစွန်းကို ကိုင်လျက် သူ့နောက်က တွယ်တက်လိုက်ပါလာကြသည်ကို တွေ့မြင်သွားသည်။ ဤတွင် ကဏ္ဍတသည် "ဟေ့ကောင်တွေ ဘယ်သူက ခွင့်ပြုလို့ လိုက်လာကြတာလဲ၊ အခုချက်ချင်း ပြန်ဆင်းကြ" ဟူ၍ ဟစ်အော်ပြောဆိုလိုက်သည်။

ယင်းသို့ ပြောလိုက်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ထိုအချိန်အထိ ဘာမျှ ချွတ်ယွင်းခြင်းမရှိသော ပင့်ကူချည်မျှင်သည် ကဏ္ဍတတွဲလွဲခိုထားသည့် နေရာမှ တောက်ခနဲ ပြတ်သွားလေသည်။ ကဏ္ဍတလည်း တလိမ့်ခေါက်ကွေး ငရဲသို့ ပြန်ကျသွားလေသည်။

နတ်ရေကန်ပေါင်တွင် ရုပ်နေတော်မူသော ဗုဒ္ဓသည် မိမိတစ်ဦးတည်းသာ ကိုယ်လွတ်ရုန်းလိုသည့် မမျှတသော စိတ်ထားကြောင့် ငရဲ၏သွေးကန်ထဲ ပြန်ကျသွားသော ကဏ္ဍတကို မဟာကရုဏာတော်ဖြင့် ကြည့်နေတော်မူလိုက်ပြီးလျှင် စကြိုလျှောက်မြဲ လျှောက်နေတော်မူသည်။

ဂျပန်ဆရာကြီး ခါတော့သင်ပြသော ပင့်ကူချည်မျှင်ဝတ္ထုကို ဖတ်ရပြီးသည့်နောက် မကြာမီလပိုင်းအတွင်းမှာပင် နိချိရင်းရှူး ဗုဒ္ဓဘာသာဂိုဏ်းဝင် ဂျပန်စစ်သားတစ်ယောက်က စာရေးဆရာကြီး ‘အကုတဂါဝါ’ ရေးသော ဂျပန်ဘာသာဝတ္ထုတို ပေါင်းချုပ်တစ်အုပ် ကျွန်တော့်ကို ပေးသည်။ ထိုဝတ္ထုတို ပေါင်းချုပ်တွင် ‘ခုမောနေ့အိတော’ ခေါ် ပင့်ကူချည်မျှင်ဝတ္ထုလည်းပါသည်။ ယခုထက်တိုင် ကျွန်တော့် လက်ထဲတွင် ထိုစာအုပ်ရှိနေသေးသည်။

အကုတဂါဝါ၏ ပင့်ကူချည်မျှင် ဝတ္ထုတိုကို ၁၉၅၂ ခုနှစ်တွင်ပင် ဂျပန်ပြည်တွင် အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ထုတ်ဝေသော The Young East မဂ္ဂဇင်း၌ ‘ဦမိယိုဟိရာနို’ ဆိုသူက အင်္ဂလိပ်ဘာသာ ပြန်ဆိုထားသည်။ ထို့နောက် ၁၉၆၂ ခုနှစ် တိုကျိုမှ ထုတ်ဝေသော Buddhist Plays from Japanese Literature စာအုပ်ထဲတွင်လည်း ‘ပင့်ကူချည်မျှင်’ အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန် ပါရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။ ထိုစာအုပ်များလည်း ကျွန်တော့်တွင် ရှိနေသည်။

နေ့ရက်များစွာ ကုန်ဆုံးကျော်လွန်ခဲ့သည်။ လွန်ခဲ့သည့် ဆယ်နှစ်ခန့် ၁၉၇၄ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလက အိန္ဒိယပြည် ဘုံဆာမြို့မှ အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ထုတ်ဝေသော ‘ဘဝန်’ ဂျာနယ်ကို ‘ဆွာမိရာ မတိရထ’ ၏ ရာပြည့် မွေးနေ့အထိမ်းအမှတ်အဖြစ်ဖြင့် ထုတ်ဝေသည်။ ထိုဂျာနယ်ထဲတွင် ဆွာမိရာမတိရထအကြောင်း ရေးသားထားသည့် စာများနှင့် ဆွာမိရာမတိရထ ပြောပြ

သော ပုံဝတ္ထုများကို ထည့်သွင်း ဖော်ပြထားသည်။ အိန္ဒိယဆွာမိများသည် တရားဟောသည့်အခါ၌ ပုံပြင်ဝတ္ထုများဖြင့် ဟောပြောတတ်ကြသည်။ ရာမကရိသျှဏဆွာမိ ပုံဝတ္ထု ရာမတိရထဆွာမိပုံဝတ္ထု စသည်တို့သည် အိန္ဒိယဘာသာရေးလောကနှင့် စာပေလောကတွင် လူသိများသော ပုံဝတ္ထုများ ဖြစ်ပေသည်။ ထိုပုံဝတ္ထုများထဲတွင် အစဉ်အလာ အဆင့်ဆင့် ပြောဆိုလာခဲ့သည့် ပုံဝတ္ထုများ ပါရှိသကဲ့သို့ ဆွာမိဂျီများကိုယ်တိုင် ဖန်တီးထားသည့် ပုံဝတ္ထုများလည်း ရှိသည်။ ရာမတိရထဆွာမိ၏ပုံဝတ္ထုများအနက် ပုံဝတ္ထုတစ်ခုမှာ ဤသို့ဖြစ်သည်။

“ဒုဗ္ဗိက္ခန္ဓရကပ်ကြီး ဆိုက်သည့်အခါ သူဆင်းရဲမိန်းမကြီး တစ်ယောက် ကွယ်လွန်သွားသည်။ ယမမင်းက ထိုမိန်းမကြီးပြုခဲ့သော ကောင်းမှု၊ မကောင်းမှုများကို စစ်ဆေးကြည့်သောအခါ ထိုမိန်းမကြီး ကုသိုလ်ကောင်းမှု ဘာတစ်ခုမျှ ပြုခဲ့သည်ကို မတွေ့ရဘဲ တစ်ချိန်က ထမင်းငတ်နေသည့် သူတောင်းစားတစ်ဦးအား မုန်လာဥတစ်ဥ ပေးကမ်းဖူးသည်ဆိုသည့်အချက် တစ်ချက်ကိုသာလျှင် တွေ့ရလေသည်။ ယမမင်း၏ အမိန့်ဖြင့် မုန်လာဥ ပေါ်လာသည်။ မုန်လာဥက မိန်းမကြီးကို နတ်ပြည်သို့ သယ်ဆောင်သွားပေလိမ့်မည်။ မိန်းမကြီးသည် မုန်လာဥကို ကိုင်ထားလိုက်သည်။ မုန်လာဥက မိန်းမကြီးကို သယ်ဆောင်ပြီး အပေါ်မြောက်တက်သွားသည်။ ထိုအခိုက် ယခင် သူတောင်းစားပေါ်လာသည်။ သူတောင်းစားသည် မိန်းမကြီး၏ ထဘီအနားစကို ဆွဲကိုင်ပြီး တက်လိုက်သွားသည်။ ထိုမျှမကသေးပေ။ တတိယလူပေါ်လာပြီး တတိယလူက သူတောင်းစား၏ ခြေထောက်ကို ကိုင်လိုက်သွားသည်။ ထိုမျှသာမကသေးပေ။ နောက်ထပ် တစ်ယောက်ပြီး တစ်ယောက် တွယ်ကပ်လိုက်လာကြသည်မှာ တသီတတန်းကြီး ဖြစ်နေသည်။

ထူးဆန်းသည်မှာ မိန်းမကြီးသည် သူ့ကိုဆွဲပြီး လူပေါင်းများစွာ တက်လိုက်လာကြသော်လည်း နည်းနည်းကလေးမျှ ဝန်လေးမနေပေ။ နောက်က လူတွေ လိုက်ပါလာမှန်းပင်မသိရပေ။ သို့နှင့် တက်သွားကြရာ နတ်ပြည်တံခါးဝသို့ ရောက်သွားကြသည်။ မိန်းမကြီးသည် နတ်ပြည်တံခါးဝ အရောက်တွင် အောက်ဘက်သို့ ပြန်ငုံကြည့်လိုက်သည်။ ထိုအခါ နောက်က လူတွေ တသီတတန်းကြီး ပါလာသည်ကို တွေ့မြင်သွားလေသည်။ ဤတွင်

မိန်းမကြီးသည် ဘာစိတ်ကူးပေါက်လာသည်မသိ အော်ပြောလိုက်လေသည်။

“ဟေ့ ဒါငါ့မုန်လာဥ၊ ဆင်းကြ အကုန်”

မိန်းမကြီးသည် နောက်ကပါလာသည့် လူများအား ဆင်းရန် လက်ဖြင့် ပြလိုသဖြင့် ကိုင်ထားသည့်လက်ကို အမှတ်တမဲ့ လွှတ်လိုက်ရာ လက်ထဲက မုန်လာဥ လွတ်သွားပြီး မိန်းမကြီးနှင့်အတူ တသိတတန်းကြီး အောက်ဘက် ကျသွားကြလေသည်။

ဝတ္ထုနှစ်ခုစလုံး ဦးတည်ချက်ချင်း၊ တည်ဆောက်ပုံချင်း တူညီနေကြသည်။ နှစ်ပုဒ်စလုံး အတ္တစိတ် မနာလိုဝန်တိုစိတ်၏ ဆိုးကျိုးကို ဖော်ပြသည့် ဝတ္ထုများ ဖြစ်ကြသည်။ ဝတ္ထုနှစ်ပုဒ်သည် ဘယ်သို့ဘယ်ပုံ တူညီနေကြသနည်း။ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ဒဏ္ဍာရီပုံပြင်တို့သည် ခရီးလှည့်လည်သွားလာပြီးလျှင် အခြားနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၌ ပုံစံတစ်မျိုးဖြင့် ရောက်နေတတ်သည်။ သို့သော်လည်း ကိုယ်ပိုင်ရေးသား ဖန်တီးထားသော ပုံဝတ္ထုတို့သည်ကား ထိုသို့မဟုတ်ပေ။ ဘာသာစကားတစ်ခုဖြင့် ရှိနေသော ဝတ္ထုကို အခြားဘာသာစကားတစ်ခုဖြင့် ကူးယူရေးသားမှု၊ ဘာသာပြန်ဆိုမှုပြုပါမှ ထိုဝတ္ထုသည် အခြားဘာသာစကားထဲ ရောက်သွားနိုင်သည်။ သို့သော် တစ်ခါတစ်ရံ ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦး ဉာဏ်ချင်းတူနေသဖြင့် ဝတ္ထုဇာတ်ကြောင်းချင်း၊ ဦးတည်ချက်ချင်း ဆင်သွားသည်များလည်း ရှိတတ်ကြ၏။

ယခု ဝတ္ထုနှစ်ခု တူနေပုံမှာ ဘယ်ပုံမျိုးနည်း။ အကုတဂါဝါနှင့် ဆွာမိရာမတိရထတို့သည် တစ်ဦး၏ဝတ္ထုကို တစ်ဦးကတွေ့ရသောကြောင့် အလားတူ ဝတ္ထုတစ်ခုကို ဖန်တီးကြခြင်း ဖြစ်သလော၊ သို့မဟုတ် ဉာဏ်ချင်း၊ အတွေးအမြင်ချင်း တူနေသဖြင့် တစ်ခုနှင့်တစ်ခု သဘောတူနေသော ဝတ္ထုနှစ်ပုဒ် ထွက်ပေါ်လာကြခြင်း ဖြစ်သလော။ ယင်းသို့ဖြစ်လျှင်မူ တစ်ယောက်ရေးထားသည့် ဝတ္ထုကို အခြားတစ်ယောက်က သိချင်မှ သိပေမည်။

အကုတဂါဝါသည် ၁၈၉၂ ခုနှစ်တွင် မွေးဖွားပြီး ၁၉၂၇ ခုနှစ်တွင် ကွယ်လွန်သွားသည်။ ဆွာမိရာမတိရထသည် ၁၈၇၃ ခုနှစ် မွေးဖွားပြီး ၁၉၀၆ ခုနှစ်တွင် ကွယ်လွန်သည်။ နှစ်ဦးစလုံးပင် အသက်မရှည်ပေ။ ဆွာမိ

ရာမတိရထက ၃၃ နှစ်တွင် ကွယ်လွန်ပြီး အကုတဂါဝါက ၃၅ နှစ်တွင် ကွယ်လွန်သည်။ ဆွာမိရာမတိရထက အကုတဂါဝါထက် ၁၉ နှစ် အသက် ကြီးသည်။ ၁၈၉၃ ခုနှစ် ဂျပန်ပြည်တွင် ကျင်းပသော ကမ္ဘာ့ဘာသာပေါင်းစုံ ညီလာခံသို့ ဆွာမိရာမတိရထ သွားချိန်၌ အကုတဂါဝါ၏ အသက်မှာ တစ်နှစ်သား အရွယ်မျှသာ ရှိသေးသည်။

ဆွာမိရာမတိရထသည် ဆွာမိဝိဝေကာနန္ဒ၏ တပည့်များအနက် အထင်ရှားဆုံး တပည့်တစ်ဦးဖြစ်သည်။ ဘုန်းကြီးမဖြစ်ခင်က သင်္ချာ ပါမောက္ခဖြစ်သည်။ မျိုးချစ်စိတ်ရှိသူ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးလည်းဖြစ်သည်။ သူ၏ အထိမ်းအမှတ် စာတိုက်တံဆိပ်ခေါင်းများကိုပင် သူ၏ ရာပြည့်နှစ်လောက် ဆီက အိန္ဒိယအစိုးရက ထုတ်ခဲ့လေသည်။

အကုတဂါဝါသည် ဂျပန်စာပေသမိုင်း၌ ထင်ရှားသော စာရေးဆရာ ကြီး တစ်ဦးဖြစ်သည်။ ဆွာမိရာမတိရထသည် အိန္ဒိယနိုင်ငံ ဘာသာရေး လောက၌ ထင်ရှားသော ဆွာမိတစ်ပါးဖြစ်သည်။ သူတို့နှစ်ဦးသည် ခေတ်ပြိုင်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ သူတို့နှစ်ဦး၏ ဝတ္ထုနှစ်ပုဒ်သည် ပုံစံချင်း၊ ဦးတည် ချက်ချင်း တူညီနေကြသည်။ တစ်ပုဒ်က ဝတ္ထုပုံစံဖြစ်ပြီး တစ်ပုဒ်က ပုံပြင် ဆန်နေခြင်းမျှသာထူးသည်။ ယင်းဝတ္ထုနှစ်ပုဒ်မှာ တစ်ပုဒ်နှင့်တစ်ပုဒ် အပေး အယူရှိကြသလော၊ ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ကို အခြားဝတ္ထုတစ်ပုဒ်က နည်းမှီခြင်း ရှိသလော၊ ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်သည် အခြားဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ထံမှ လှုံ့ဆော်မှု ရရှိသလော၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦးစလုံးသည် အခြားဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ကို နည်းမှီသော ကြောင့် တူညီမှုရှိနေခြင်း ဖြစ်သလော၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦးသည် မိမိကိုယ်ပိုင် မိမိအမြင်ဖြင့် ရေးသားရာတွင် တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် ပုံစံချင်း သွားတူညီနေခြင်းမျှသာ ဖြစ်သလော၊ ဟိုစာအုပ်ဖတ် သည်စာအုပ်ဖတ်နှင့် တွေးမိတွေးရာ တွေးမိပေသည်။

(အတွေးအမြင် စာစဉ် ၁)

ဒွေးမယ်နော်ဇာတ်လမ်း ဘယ်ခေတ်က ဘယ်တိုင်းပြည်တွင်
အစပြုခဲ့သနည်း၊ မည်သည့်ကျမ်းစာများ၌ ပါဝင်ခဲ့သနည်း
ယင်းအချက်များမှာ သုတေသီတို့၏ အလုပ်ဖြစ်သည်။

ဒေါင်းမင်းသမီးလား မနောဟရီလား

တစ်လောက တရုတ်သံရုံးက ရုပ်ရှင်ပြသဖြင့် ရောင်စုံရုပ်ရှင်ကား
တစ်ကားကြည့်ရသည်။ တရုတ်ရှေးဟောင်း ဒဏ္ဍာရီပုံဝတ္ထု ဇာတ်လမ်းတစ်ခု
ကို ရိုက်ထားသည့် ရုပ်ရှင်ကားဖြစ်သည်။ ဒိုင်းလူမျိုးတို့၏ ရှေးဟောင်းကျမ်း
စာဖြစ်သော 'ပတြ' အမည်ရှိ ဗုဒ္ဓစာပေကျမ်းဂန်၌ ရေးသားပါရှိသည့်
မင်းသမီး နန်မုလုနာနှင့် မင်းသား ဇော်ရှူတွန်တို့၏ အချစ်ဇာတ်လမ်းသည်
ဒိုင်းလူမျိုးတို့တွင် ယနေ့ထက်တိုင် ခေတ်စားနေတုန်းပင်ဖြစ်သည်။ ပီကင်း
ဖလင် စတူဒီယိုမှ ရိုက်သော ဒေါင်းမင်းသမီးအမည်ရှိ ယခုရုပ်ရှင်ကားသည်
ယင်းဇာတ်လမ်းကို အခြေခံထားသည်။

ဇာတ်လမ်း အကျဉ်းချုပ်မှာ ဤသို့ဖြစ်သည်။

မောရနိုင်ငံ ဒေါင်းဘုရင်တွင် သမီးတော် ခုနစ်ပါးရှိသည်။ သမီးတော်
ခုနစ်ပါးစလုံး အလှအချောချည်းဖြစ်ကြသည်။ သို့ရာတွင် ဘုရင်မင်းကြီး၏
အချစ်ဆုံး သမီးတော်ကား လှလည်းလှ၊ ဉာဏ်စွမ်းဉာဏ်စလည်းရှိသော
အထွေးဆုံးသမီးတော် နန်မုလုနာဖြစ်သည်။ တစ်နေ့သ၌ ရွှေရေကန်၌
ညီအစ်မ ခုနစ်ဖော်တို့ ရေချိုးနေကြစဉ် ထိုနေရာသို့ လှလင်ပျိုတစ်ယောက်

ရောက်လာသည်။ ထိုလုလင်ကား မင်ဂဗန်ဇာ တိုင်းပြည်မှ ဘုရင့်သားတော် ဇော်ရှုတွန် ဖြစ်သည်။ ဘုရင့်သားတော်နှင့် သမီးတော် နန်မုလုနာတို့သည် တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက် မြင်လျှင်မြင်ချင်း ရည်ငံသွားကြသည်။ ဘုရင့် သားတော်သည် သမီးတော် နန်မုလုနာအား မိမိတိုင်းပြည်ရှိ နန်းတော်သို့ ခေါ်ဆောင်သွားပြီး လျှင် လက်ထပ်လိုက်လေ၏။

သားတော် ဇော်ရှုတွန်၏ ခမည်းတော် မင်ဂဗန်ဇာပြည့်ရှင်ဘုရင်သည် ခပ်ကြောင်ကြောင် ဘုရင်ဖြစ်သည်။ မှော်ဆရာတစ်ဦးကို အမတ်ကြီးအဖြစ် ခန့်ထားသည်။ ထိုမှော်ဆရာသည် စိတ်ထားယုတ်သည်။ လင်းတဝင်စားသူ ဖြစ်သည်။ သူ့သမီးနှင့် သားတော် ဇော်ရှုတွန်ကို လက်ထပ်ထိမ်းမြားပေးလို သည့်ဆန္ဒပြင်းပြနေသူဖြစ်သည်။ တစ်ဖက်လှည့်နှင့် သားတော် ဇော်ရှုတွန် အား စစ်မြေပြင်သို့ပို့ပြီးသောအခါ မှော်ဆရာသည် သားတော်၏ ကြင်ဖက် နန်မုလုနာအား စုန်းမဟု ယိုးစွပ်ပြီးလျှင် တိုင်းပြည်က နှင်ထုတ်ပစ်လိုက် လေသည်။

သားတော် ဇော်ရှုတွန်သည် စစ်ပွဲတွင် အနိုင်ရရှိပြီး မိမိတိုင်းနိုင်ငံ သို့ပြန်လာသည်။ သို့သော် သူ၏ကြင်ယာဇနီးသည် နန်းတော်တွင် မရှိ တော့ပေ။ သားတော်သည် သူ၏ကြင်ယာဇနီးဖြစ်သည့် သမီးတော် နန်မုလုနာအား နန်းတော်ထဲတွင် အနှံ့အပြား လိုက်လံရှာဖွေသည်။ သမီး တော် သူ့ပြည်ပြန်သွားပြီဖြစ်ကြောင်း သိရသည့်အခါ သားတော်သည် မောရနိုင်ငံသို့ လိုက်သွားသည်။ လမ်းခရီး၌ အခက်အခဲအမျိုးမျိုး ကြုံရသည်။ နောက်ဆုံး၌ ဇော်ရှုတွန်သည် မောရနိုင်ငံသို့ ရောက်သွားပြီး သမီးတော်ကို တွေ့လေသည်။ သားတော်နှင့် သမီးတော်တို့ ပြန်လည်ပေါင်းဖက်ကြလေ သည်။ စိတ်ယုတ်မာရှိသော မှော်ဆရာအမတ်ကြီးမှာမူ သူ့အပြစ်ဒဏ် သူခံ သွားရလေသည်။

ရုပ်ရှင်ကားကို ကြည့်နေရင်း မြန်မာစာပေနှင့် မြန်မာ့ဇာတ်လောက၌ ထင်ရှားကျော်ကြား လူသိများသော ဒွေးမယ်နော် ဇာတ်လမ်းကို ချက်ချင်း

သတိရလာသည်။ ယခု တရုတ်ဇာတ်လမ်းသည် ဒွေးမယ်နော်ဇာတ်လမ်းနှင့် အဆက်အစပ် ရှိရမည်။ မူရင်းတစ်ခုတည်း ဖြစ်ရမည်။ မူရင်း ဇာတ်လမ်း ဇာတ်ကွက်ကို ကိုယ့်ယဉ်ကျေးမှု ကိုယ့်ပတ်ဝန်းကျင်အတိုင်း ပုံသွင်းထား ကြခြင်းဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၌လည်း ဒွေးမယ်နော် ဇာတ်လမ်းသည် ရာမဇာတ်လမ်း ကဲ့သို့ပင် အလွန်ခေတ်စားသည့် ဇာတ်လမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ မြန်မာစာပေ ထဲ၌မူ ဒွေးမယ်နော် ဇာတ်သည် ရာမဇာတ်ထက်ပင် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဝင်ရောက်နေရာယူထားသည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ ဒွေးမယ်နော် ဇာတ်လမ်းကို အခြေခံရေးသည့် ကျမ်းစာများက မြန်မာစာပေ၌ ပို၍ အရေအတွက်များ သည်။ နဝဒေးကြီး၏ 'မနော်ဟရီပျို့'၊ ပဒေသရာဇာ၏ 'သူဇာပျို့'၊ ရွှေတောင် နန္ဒသူ၏ 'ငွေတောင်ရကန်' အပြင် ဒွေးမယ်နော် ဇာတ်လမ်းကို အခြေခံ၍ ရေးသားသော အခြားပြဇာတ်များလည်း မြန်မာစာပေလောက၌ အများအပြား ပေါ်ထွက်ခဲ့သည်။ ဇာတ်လောက၌မူ ဒွေးမယ်နော် ဇာတ်သည် စင်တင် ကပြမှု ရှိသလောက်ရှိသော်လည်း ရာမဇာတ်လောက် ခေတ်မစားပေ။ မြန်မာ နိုင်ငံ၌သာမက အခြားနိုင်ငံများ၌လည်း ထိုနည်းအတိုင်းပင်ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ဇာတ်လောက၌ ခေတ်စားမှုနည်းခြင်းမှာ အခြားအကြောင်းအရာများ ရှိမည်ဖြစ်သော်လည်း ဒွေးမယ်နော် ဇာတ်လမ်းက သာမန် အချစ်ဇာတ်လမ်း အလွမ်းဇာတ်လမ်း တစ်ခုမျှသာဖြစ်ပြီး ရာမဇာတ်ကမူ ဇာတ်အိမ်ဇာတ်လမ်း ခမ်းနားကြီးကျယ်ခြင်း၊ ဓမ္မနှင့် အဓမ္မတိုက်ပွဲတွင် နောက်ဆုံး၌ ဓမ္မက အဓမ္မ အပေါ် အနိုင်ရမှု သင်ခန်းစာ ပေးထားခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်တန်ရာသည်။ အိန္ဒိယပြည်၌ 'ရာမလီလာ' ခေါ် ရာမဇာတ်ပွဲခေတ်စားခြင်းမှာမူ ပြောဖွယ် မလိုပေ။ အိန္ဒိယနိုင်ငံသား ဟိန္ဒူလူမျိုးတို့ကား ရာမကို ဘုရားသခင် ကိုယ်ပွားတစ်ခုအဖြစ် ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ကြသူများ ဖြစ်ပေသည်။ အမှန်မှာ ဒွေးမယ်နော်ဇာတ်လမ်း၏ မြစ်ဖျားခံရာမှာလည်း အိန္ဒိယပင် ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ဒွေးမယ်နော် ဇာတ်လမ်းသည် အိန္ဒိယ၌ ခေတ်မစားပေ။

ဒွေးမယ်နော်ဇာတ်လမ်း ဘယ်ခေတ်က ဘယ်တိုင်းပြည်တွင် အစပြု ခဲ့သနည်း။ မည်သည့် ကျမ်းစာများ၌ ပါဝင်ခဲ့သနည်း။ ယင်းအချက်များမှာ သုတေသီတို့၏ အလုပ်ဖြစ်သည်။

များသောအားဖြင့်မူ ဒွေးမယ်နော် ဇာတ်လမ်းသည် သက္ကတကျမ်းစာများ၌ အပါများသည်။ ပါဠိဘာသာများဖြင့် ရေးထားသည့် ကျမ်းစာများထဲ၌ မူ ဇင်းမယ်သား သာမဏေတစ်ပါး ရေးသားစီရင်သည်ဟူ၍ အသိများသော ဇာတ်ကပုံစံမျိုးဖြင့် ရေးထားသည့် 'ဇင်းမယ်ပဏ္ဍာသ' ကျမ်းတစ်ကျမ်း၌သာ လျှင် ပါဝင်သည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ သက္ကတကျမ်းစာများအနက် ဒွေးမယ်နော် ဇာတ်လမ်းပါသော ကျမ်းစာတစ်ခုမှာ 'မဟာဝတ္ထု' ဖြစ်သည်။ မဟာဝတ္ထုသည် ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက်တို့ကို ရေးသားထားသည့် ကျမ်းဖြစ်သည်။ အေဒီ တစ်ရာစုလောက်က ပေါ်ခဲ့သည်ဟု ခန့်မှန်းကြသည်။ ကျမ်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဝိနည်းနှင့် ပတ်သက်သော်လည်း ကျမ်းစာတွင် ဗုဒ္ဓဝင်နှင့် အတူတကွ ပါဠိဇာတ်ကနှင့် သက္ကတ အဝဒါနတို့လို ဝတ္ထုကြောင်းများကိုလည်း ရေးသားဖော်ပြထားသည်။ မဟာဝတ္ထု၌ပါသော ကိန္နရီဇာတ်ကခေါ် ဒွေးမယ်နော် ဇာတ်လမ်းအကျဉ်းချုပ်မှာ ဤသို့တည်း။

သုဗဟု အမည်ရှိ ဘုရင်တွင် သုဓနုအမည်ရှိ သားတော်တစ်ပါးရှိသည်။ သုဗဟု၏ တိုင်းပြည်အနီးရှိ တိုင်းပြည်တစ်ပြည်၌ သုစန္ဒီမအမည်ရှိ ဘုရင်တစ်ပါး ထီးနန်းစိုးစံနေသည်။ ထိုမင်းကြီးသည် သတ္တဝါတို့၏ အသားအသွေးဖြင့် ယဇ်ပူဇော်ရန် စီစဉ်သည်။ ယဇ်ပွဲ၌ တခြားသတ္တဝါအားလုံး ယဇ်ကောင်အဖြစ် ပါသော်လည်း တစ်မျိုးတည်းသော သတ္တဝါချို့တဲ့နေ၏။ ထိုသတ္တဝါကား ကိန္နရီဖြစ်သည်။ ဘုရင်မင်းကြီး၏ စေခိုင်းချက်အရ မုဆိုးတစ်ဦးသည် ရသေ့တစ်ဦးထံမှ အကြံဉာဏ်ရရှိသည်ဖြစ်၍ ဟိမဝန္တာရှိ ရေကန်တစ်ကန်၌ ရေချိုးနေသော ကိန္နရီဘုရင့်သမီးတော် မနောဟရာအမည်ရှိ ကိန္နရီကို သစ္စာပြုဂါထာရွတ်လျက် ဖမ်းယူလာသည်။ ယဇ်ပွဲသို့လာသော သုဓနုမင်းသားက မနောဟရာကို တွေ့ရသောအခါ ချစ်ကြိုက်သွားပြီးလျှင် သုစန္ဒီမဘုရင်အား သတ္တဝါများ၏ အသွေးအသားဖြင့် ယဇ်ပူဇော်ရန် တရားပြလျက် မနောဟရာနှင့် လက်ထပ်လိုက်၏။ မနောဟရာကို သူတိုင်းပြည်ခေါ်သွားသည်။ သုဓနုသည် မနောဟရာနှင့်သာ အချိန်ကုန်နေသဖြင့် တိုင်းပြည်နှင့် ပတ်သက်သော မိမိ၏တာဝန်ဝတ္တရားများကို မေ့မေ့လျော့လျော့ ဖြစ်နေသည်။ ထိုအခါ သူ့ဖခင်မင်းတော်က သားတော်ကို အကျဉ်းချုပ် ပြောချီးမြှင့်မကို သူတိုင်းပြည်ပြန်ရန် နှင်ထုတ်လိုက်လေသည်။ မနော

ဟရာထွက်သွားသောအခါ ဖခမည်းတော်က သူ့သားတော်ကို နားချသည်။ သို့သော်လည်း သုခနမင်းသားသည် နာခံခြင်းမရှိဘဲ မနောဟရာ နောက်သို့ လိုက်သွားသည်။ လမ်းတွင် မနောဟရာ ချွတ်ပေးထားခဲ့သည့် လက်စွပ်ကို ရရှိထားသူ မုဆိုးနှင့်တွေ့၍ မုဆိုးထံမှ လက်စွပ်လည်းရ၊ အကျိုးအကြောင်းလည်း သိရသောကြောင့် ဆက်လိုက်သွားရာ ကဿပရသေ့ သင်္ခမ်းကျောင်းသို့ ရောက်သွားသည်။ ကဿပရသေ့၏ အကူအညီဖြင့် ရှေ့ဆက်သွားရာ သုခနသည် အခက်အခဲများစွာကို ကျော်လွန်ပြီးနောက် ကိန္နရာတိုင်းပြည် ရောက်သွားသည်။ မနောဟရာ ရေသန့်စင်ရန် ရေကန်တွင် ရေလာခပ်သူ၏ ရေကရားထဲ သုခနက မနောဟရာပေးခဲ့သည့် လက်စွပ်ကို အမှတ်တမဲ့ ထည့်ပေးလိုက်သည်။ မနောဟရာ ရေချိုးစဉ် ရေကရားထဲက ကျလာသည့် လက်စွပ်ကို တွေ့ရ၍ သူ၏လင်ယောက်ျား သုခနမင်းသားလိုက်လာကြောင်း သိရှိသွားသည်။ ဤတွင် ကိန္နရာမင်းကြီးက သုခနမင်းသားအား ခေါ်ပြီး ဧည့်ခံပြုစုသည်။ မနောဟရာနှင့် သုခနတို့သည် ပြန်လည်ပေါင်းဖက်ပြီး ပြည်တော် ပြန်လာကြသည်။

သုခနဇာတ်လမ်းပါသော အခြားသက္ကတကျမ်းစာ တစ်ခုမှာ ပါဠိဇာတက ကျမ်းကဲ့သို့ ဇာတ်လမ်းများကို ရေးထားသည့် ဒိဗျာဝဒါနဖြစ်သည်။ ယင်းကျမ်းကို မည်သည့်ခေတ်ကရေးသည်ဟု အတိအကျ မပြောနိုင်ကြသော်လည်း အေဒီတစ်ရာစုထက် ရှေးမကျဟူ၍မူ ခန့်မှန်းကြသည်။ ဒိဗျာဝဒါန၌ ပါသော သုခနဇာတ်လမ်းအကျဉ်းကား ဤသို့ဖြစ်သည်။

မုဆိုးတစ်ဦးသည် နဂါးတစ်ဦးအား အလမွှာယ်ဆရာ၏ ရန်က ကယ်ဆယ်လိုက်သည်။ ထိုကျေးဇူးအရ မုဆိုးသည် နဂါးထံမှ ကျော့ကွင်းကို တောင်းယူ၍ ရေကန်တွင် ရေချိုးနေသော မနောဟရာ ကိန္နရီပျိုကို ဖမ်းယူသည်။ မုဆိုးက ကိန္နရီကို သုခနမင်းသားအား ဆက်သလိုက်သည်။ သုခနမင်းသားကို မလိုသော ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားသည် တစ်ဖက်လှည့်နှင့် သုခနအား သူပုန်သူကန်များကို နှိမ်နင်းရန် စေလွှတ်လိုက်သည်။ သုခနမရှိခိုက် ပုရောဟိတ်သည် မနောဟရာအား လုပ်ကြံရန်အကြံပြုသည်။ ပုရောဟိတ်၏ အကြံကို သိရှိသည်ဖြစ်၍ မနောဟရာ သူ့ပြည်ပြန်သွားသည်။ သုခန ပြန်လာသောအခါ မနောဟရာအကြောင်း ကြားသိရ၍ မနောဟရာထံ လိုက်သွား

သည်။ လမ်းခရီး၌ တွေ့ရသည့်အကြောင်းအရာများမှာ မဟာဝတ္ထုပါ အကြောင်းအရာများနှင့် ခပ်ဆင်ဆင်ဖြစ်၏။ ထို့နောက် သုခနနှင့် မနောဟရာတို့ ပြန်လည်ပေါင်းဆုံကြလေသည်။

*

မြန်မာ့သုခနဇာတ်လမ်းသည်လည်း ယင်းဇာတ်လမ်းများကို အခြေခံလျက် ကိုယ့်မူကိုယ့်ဟန်ဖြင့် ပုံသွင်းထားသည့် ဇာတ်လမ်းဖြစ်သည်။ မနောဟရာသည် မနောဟရီဖြစ်လာသည်။ ကေလာသတောင်သည် ငွေတောင်ဖြစ်လာသည်။ ထူးခြားသည်မှာ ဒေါင်းမင်းသမီး ရုပ်ရှင်ဇာတ်လမ်းဖြစ်သော တရုတ်သုခနဇာတ်လမ်းမှတစ်ပါး တခြား သုခနဇာတ်လမ်းများမှာ 'တွေ့-ပေါင်း-ကွဲ-ပြန်ပေါင်း' အချစ်ဇာတ်လမ်း သက်သက်များသာ ဖြစ်သည်။ တချို့ဇာတ်လမ်းများ၌ ဗီလိန်ပါသည်။ ဥပမာ ဒီဗျာဝဒါန၌ပါသော သုခနဇာတ်လမ်း၌ ပုရောဟိတ်သည် ဗီလိန်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ထိုဗီလိန်ကို အပြစ်ဒဏ်ပေးထားသည်ကို မတွေ့ရပေ။ တရုတ်သုခန၌ကား ဗီလိန်ဖြစ်သည့် မှော်ဆရာကြီးကို နောက်ဆုံး၌ အပြစ်ဒဏ်ခတ်လိုက်သည်။ လူဆိုးသည် အဆုံးတစ်နေ့၌ ကျဆုံးရမည် ဟူသော သင်ခန်းစာ ပါနေသည်။ ယင်းမှာ တရုတ်သုခန၏ ထူးခြားချက်ဖြစ်၏။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ သုခန သို့မဟုတ် ဒွေးမယ်နော် ဇာတ်လမ်းသည် ရာမဇာတ်လမ်းကဲ့သို့ပင် ကမ္ဘာတစ်ခွင် အနံအလျားကျယ်ပြန့်စွာ ခေတ်စားသည့် ဇာတ်လမ်းတစ်ခု ဖြစ်သည်။ ပြည်သူလူထုက လက်ခံသည်။ ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်သည် မည်ရွေ့မည်မျှ ကျယ်ပြန့်စွာ ပြန့်ပွားသွားနိုင်သည်။ လူမျိုးမရွေးမည်မျှ ကျယ်ပြန့်စွာ ဩဇာလွှမ်းမိုးနိုင်မှု ရှိသည်ဆိုသည့်အချက်ကို သုခနမနောဟရီ ဇာတ်လမ်းက သက်သေ သာဓက ပြုနေပေသည်။

(အတွေးအမြင် စာစဉ်-၃)

သရေခေတ္တရာခေတ်သည် အေဒီ ၄ ရာစု မှစသည်ဟူ၍ သမိုင်းဆရာတို့က ဆိုကြသည်။ ထိုခေတ်မတိုင်မီ နှစ်ပေါင်း ခြောက်ရာလောက်ကတည်းက လက်အိပသီဟိုဠ်၌ ပင်လယ် ထဲတွင် လှေဖောင်ဖြင့် မျှောလိုက်သည့် အဖြစ်အပျက်တစ်ခု ဖြစ်ပျက်ခဲ့ဖူးသည်။ သီဟိုဠ်သမိုင်း၌ ပင်လယ်ထဲ လှေဖြင့် အမျှောခံရသူမှာ မင်းသားမဟုတ်ဘဲ မင်းသမီး ဖြစ်လေသည်။

စူဠသမ္ဘဝ မဟာသမ္ဘဝနှင့် သီဟိုဠ်က ဝိဟာရဒေဝီ

နိုင်ငံတိုင်းလိုလို၏ သမိုင်းသည် ပုရာဏပုံဝတ္ထု၊ ဒဏ္ဍာရီပုံဝတ္ထုတို့ဖြင့် အစပြုလေ့ရှိကြသည်။ သမိုင်းခေတ်ရှေးလူတို့သည် ပုံပြောကောင်းကြသည်။ သမိုင်းခေတ် ရှေးလူတို့ တီထွင်ဖန်တီးထားခဲ့ကြသည့် သမိုင်းအစ ပုရာဏပုံ ဝတ္ထု၊ ဒဏ္ဍာရီပုံဝတ္ထုတို့သည် နှောင်းခေတ်လူတို့အတွက် ဆွတ်ပျံ့လွမ်းမော ဖွယ် ပုံဝတ္ထုများ ဖြစ်နေပေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံသမိုင်း သရေခေတ္တရာမင်းဆက်သည် စိတ်ပါဝင်စားစရာ ကောင်းသော ပုံဝတ္ထုတစ်ခုဖြင့် အစပြုခဲ့လေသည်။

တကောင်းမင်းဆက် ၁၇ ဆက်မြောက် သတိုးမဟာရာဇာ စိုးစံနေ သည့်အချိန်က အကြောင်းအရာဖြစ်သည်။ တကောင်းမင်းကြီး၏ အမိန့်အရ အိမ်ရှေ့မင်းသည် ပြည်သူလူထုကို အန္တရာယ်ပြုနေသည့် တောဝက်ရိုင်းကြီး တစ်ကောင်ကို နှိမ်နင်းရန် တကောင်းမှ ထွက်လာခဲ့သည်။ အိမ်ရှေ့မင်းသည် တောဝက်ကြီး ထွက်ပြေးသွားသည့်နောက် လိုက်ရာ သရေခေတ္တရာအနီးရှိ ကျွန်းတစ်ကျွန်းရောက်မှ တောဝက်ကြီးကို ရှင်းလင်းသုတ်သင်ပစ်နိုင်ခဲ့လေ သည်။ အိမ်ရှေ့မင်းသည် တောဝက်ကြီးကို သုတ်သင်ရှင်းလင်းပြီးနောက်

တကောင်းသို့ ပြန်မသွားတော့ဘဲ သရေခေတ္တရာရှိ လူသူဆိတ်ရာ တစ်နေရာတွင် ရသေ့ဝတ်၍ နေထိုင်လိုက်လေသည်။

အခါတစ်ပါး၌ သင်္ခမ်းကျောင်း၏ အနီးအနားတွင် ကလေးငိုသံကြားရ၍ သွားကြည့်သောအခါ ရုပ်ဆင်းအင်္ဂါနှင့်ပြည့်စုံသည့် နို့စို့အရွယ် ကလေးမလေးတစ်ယောက်ကို တွေ့ရ၍ ရသေ့ကြီးသည် ထိုကလေးမလေးကို သမီးရင်းနှင့် မခြားဘဲ မွေးမြူစောင့်ရှောက်ထားလေသည်။ ကလေးမလေးအရွယ်ရောက်လာသောအခါ ရသေ့ကြီးက ကလေးမကို ဘေဒါရီဟူ၍ အမည်မှည့်ထားလေသည်။ ဘေဒါရီသည် နေ့တိုင်းမြစ်ကမ်းစပ်သွားပြီး အဝချဲ့ထွင်းမထားသော ဘူးဖြင့် ရေခပ်ရလေ၏။

ထိုအချိန်အတွင်း တကောင်းဘုရင်၏ မိဖုရားကြီးတွင် မဟာသမ္ဘဝနှင့် စူဠသမ္ဘဝ မျက်မမြင် ညီနောင်နှစ်ယောက် မွေးဖွားလာသည်။ ဘုရင်မင်းကြီးသည် မျက်မမြင်ကလေးများ မွေးဖွားလာသဖြင့် အရှက်တော်ရပြီးလျှင် မိဖုရားကြီးအား သားတော်နှစ်ပါးကို ဖျောက်ဖျက်ပစ်ရမည်ဟူ၍ အမိန့်ချမှတ်လိုက်လေသည်။

မိဖုရားကြီးသည် သူ့သားတော် မျက်မမြင်နှစ်ပါးကို ဖောင်တစ်ခု ပေါ်တင်ပြီး မျှောလိုက်လေသည်။ ဖောင်ပေါ်တွင် ကြာရှည်ခံမည့် ရိက္ခာအပြည့်အစုံကိုလည်း တင်ပေးလိုက်လေသည်။ သားတော်နှစ်ပါးသည် ဖောင်ဖြင့် မျောလာရာ လမ်းခရီး၌ အကြောင်းအားလျော်စွာ ဆေးနှင့်တွေ့ကြသည်ဖြစ်၍ မျက်စိနှစ်ကွင်း အလင်းရရှိသွားကြသည်။ မင်းသားနှစ်ပါး၏ ဖောင်သည် ဘေဒါရီ ရေခပ်သည့် မြစ်ကမ်းစပ်သို့ ရောက်လာကြသည်။ အနားထွင်းမထားသည့်ဘူးဖြင့် ရေခပ်နေသော ဘေဒါရီကို တွေ့ရသည့်အခါ မင်းသားနှစ်ပါးသည် ဘေဒါရီ၏ဘူးဝကို သန်လျက်ဖြင့် ချဲ့ပေးလိုက်ကြသည်။ 'ဘူးလုံးနားမထွင်း' ဟူသော ဆိုရိုးစကားမှာ ထိုအဖြစ်အပျက်ကို အကြောင်းပြ၍ ပေါ်ပေါက်လာသည့်စကား ဖြစ်သည်ဟူ၍ ပြောစမှတ်ရှိသည်။

ထိုနေ့တွင် ခါတိုင်းထက်စောပြီး ဘေဒါရီ ရေခပ်ပြန်လာသည်ကို တွေ့ရသဖြင့် ရသေ့ကြီးက အကျိုးအကြောင်း မေးကြည့်ရာ စူဠသမ္ဘဝနှင့် မဟာသမ္ဘဝတို့အကြောင်းကို သိရှိသွားသည်။ စူဠသမ္ဘဝနှင့် မဟာသမ္ဘဝတို့မှာ

သူ၏တူတော်များ ဖြစ်နေသည်ကို သိရ၍ ရသေ့ကြီးသည် မဟာသမ္ဘဝနှင့် ဘောဒါရီကို လက်ထပ်ပေးပြီးလျှင် မဟာသမ္ဘဝကို ဘုရင်မြှောက်လိုက်လေ သည်။ ဘောဒါရီ မိဖုရားသည် ဒွတ္တပေါင်မင်းကြီး၏ မယ်တော်ဖြစ်လာလေ သည်။

ဤကား သရေခေတ္တရာ သမိုင်းကို နိဒါန်းပျိုးထားသော ပုရာဏ်ဝတ္ထု၊ ဒဏ္ဍာရီဝတ္ထုဖြစ်သည်။ ဤပုံဝတ္ထုသည် မူရင်း အိန္ဒိယပုံဝတ္ထုမှ လာသည်ဟူ၍ သမိုင်းပညာရှင် ဟာဗေးက ဆိုထားသည်။

သရေခေတ္တရာခေတ်သည် အေဒီ လေးရာစုမှ စသည်ဟူ၍ သမိုင်း ဆရာတို့က ဆိုကြသည်။ ထိုခေတ်မတိုင်မီ နှစ်ပေါင်းခြောက်ရာလောက် ကလည်း လင်္ကာဒီပ သီဟိုဠ်၌ ပင်လယ်ထဲတွင် လှေဖောင်ဖြင့် မျှောလိုက်သည့် အဖြစ်အပျက်တစ်ခု ဖြစ်ပျက်ခဲ့ဖူးသည်။ သီဟိုဠ်သမိုင်း၌ ပင်လယ်ထဲ လှေဖြင့် အမျှောခံရသူမှာ မင်းသားမဟုတ်ဘဲ မင်းသမီး ဖြစ်လေသည်။

သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ ကလျာဏီတိဿ ထီးနန်း စိုးစံစဉ် အချိန်ကာလဖြစ် သည်။ ကလျာဏီတိဿ မင်းကြီးသည် ရဟန်းတော်တစ်ပါးကို မိမိ၏ မိဖုရားနှင့် ယိုးစွပ်ပြီး ကွပ်မျက်လျက် ပင်လယ်ထဲ မျှောလိုက်သဖြင့် တိုင်းပြည် နိုင်ငံ၌ ရေဆားကြီး လွှမ်းမိုးလာလေသည်။ ထိုအခါ သုခမိန်အချို့က ဘုရင် မင်းကြီး၏ သမီးတော်ကို လှေတစ်စင်းပေါ်တင်လျက် ပင်လယ်ထဲမျှောပြီး ပင်လယ်နတ်ကို ပူဇော်ပသမှ တိုင်းပြည်ကြီး ရေဆားက လွတ်မြောက်မည် ဟူ၍ အကြံဉာဏ်ပေးကြသဖြင့် ဘုရင်မင်းကြီးသည် မနေသာတော့ဘဲ သမီးတော်ကို ရွှေလှေပေါ်တင်လျက် ပင်လယ်ထဲ မျှောလိုက်ရလေ၏။ ရွှေလှေထဲတွင် “ဤရွှေလှေပေါ်၌ လိုက်ပါလာသူသည် ကလျာဏီ တိဿဘုရင်၏ သမီးတော်ဖြစ်သည်။ သမီးတော်သည် သူ့ဖခင်၏ အပြစ် ပပျောက်ကင်းရှင်းစေရန်အတွက် သူ့ကိုယ်တိုင် ပင်လယ်နတ်အား ပူဇော် ပသသည်” ဟု စာရေးထိုးထားသည်။

ရွှေလှေကလေးသည် ပင်လယ်ထဲ၌ နှစ်မြုပ်မသွားဘဲ ညင်သာသော

လေ၏တိုက်ခတ်ရာသို့ မျောပါသွားလေရာ ရောဟဏပြည့်ရှင် ဘုရင်ကာက ဝဏ္ဏတိဿ၏ ရေပိုင်နက်တွင်းသို့ ရောက်သွားသည်။ ဘုရင်ပွဲတော်တည်ရန် ငါးဖမ်းထွက်လာကြသည့် ဘုရင့်တံငါလှေများသည် ရွှေလှေပေါ်က သမီးတော်နှင့် ရွှေလှေကလေးတွင် ရေးထိုးထားသည့်စာကို တွေ့မြင်ကြသည် ဖြစ်၍ သူတို့ဘုရင် မင်းကြီးထံ သွားရောက်ပြီး အကျိုးအကြောင်း သံတော်ဦးတင်ကြသည်။ ဘုရင်မင်းကြီးသည် ကမ်းစပ်သို့ လိုက်လာပြီးလျှင် ဘုရင့်လှေတော်များကို စေလွှတ်၍ ရွှေလှေကလေးကို ကမ်းစပ်သို့ ဆောင်ကြဉ်းစေလေသည်။ ရွှေလှေကလေး ကမ်းကပ်လာသောအခါ လှေပေါ်က အလွန်တရာ လှပသည့် ဘုရင့်သမီးတော်နှင့် ရွှေလှေတွင် ရေးထိုးထားသည့်စာကို တွေ့ရသဖြင့် ဘုရင်မင်းကြီးသည် ဝမ်းလည်းဝမ်းသာ အံ့အားလည်း သင့်သွားသည်။ သမီးတော်၏ မျက်နှာကို မြင်လျှင်မြင်ချင်း မေတ္တာသက်ဝင်တိမ်းညွတ်သွားလေသည်။

ဘုရင် ကာကဝဏ္ဏတိဿသည် အချိန်ဆိုင်းမနေတော့ဘဲ ထိုခဏ၌ပင် ထိုနေရာတွင် သမီးတော်၏လက်ပေါ် သန့်စင်သည့် ရေစင်ဖျန်းပက်လောင်းချလျက် မိဖုရားမြှောက်လိုက်ပြီးလျှင် မာဂမမြို့တော်ရှိ သူ၏ နန်းပြာသာဒ်ရှိရာသို့ ခေါ်ဆောင်သွားလေသည်။ သမီးတော် ရွှေလှေတင်သည့်နေရာ၌ ဘုရင်မင်းကြီးက သမီးတော် အထိမ်းအမှတ်ဖြင့် ကျောင်းတော်တစ်ဆောင် ဆောက်လုပ် လှူဒါန်းထားလိုက်လေသည်။ ထို့ကြောင့် သမီးတော်၏ အမည်နာမမှာ ဝိဟာရဒေဝီဟူ၍ တွင်နေလေသည်။

ဝိဟာရဒေဝီ မိဖုရားသည် သီဟိုဠ်သမိုင်း၌ ထင်ပေါ်ကျော်ကြားသော ဒုဋ္ဌဂါမဏီမင်းကြီး၏ မယ်တော်ဖြစ်လာလေသည်။ မိဖုရားကြီးသည် သူရဲကောင်းဘုရင် ဒုဋ္ဌဂါမဏီ၏ မယ်တော်ဖြစ်ခြင်းကြောင့် တစ်ကြောင်း၊ သူကိုယ်တိုင်ကလည်း သာသနာတော်ကို ကြည်ညိုမြတ်နိုးပြီး ရဟန်းသံဃာတော်များအား အစဉ်ထာဝရ အလှူဒါနပြုသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ စိတ်သဘောထား နူးညံ့ပြေပြစ်ပြီး ပြည်သူပြည်သား အပေါ် စေတနာမေတ္တာထားသောကြောင့် လည်းကောင်း၊ သီဟိုဠ်သမိုင်း၌ ထင်ပေါ်ကျော်ကြားသော မိဖုရားတစ်ပါး ဖြစ်လေသည်။ သူနှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ကား နောက်နှစ်ပေါင်းအတန်ကြာတွင် ပေါ်ပေါက်လာသည့် အနုဋ္ဌာဒေဝီမိဖုရား ဖြစ်သည်။

သီဟိုဠ်သမိုင်း၌ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည့် မိဖုရားကြီးများအကြောင်း ရေးသားကြသူများသည် ဝိဟာရဒေဝီနှင့် အနုဋ္ဌာဒေဝီကို နှိုင်းယှဉ်ပြီး ဝေဖန်မှုပြုကြလေသည်။ ဝိဟာရဒေဝီ တော်သလောက် အနုဋ္ဌာဒေဝီက ဆိုးသည်၊ အနုဋ္ဌာဒေဝီသည် လင်ယောက်ျားလေးငါးဦးကို အဆိပ်ကျွေးသတ်သဖြင့် သီဟိုဠ်သမိုင်း၌ နာမည်ဆိုးထွက်နေသော မိဖုရားဖြစ်လေသည်။

သရေခေတ္တရာ သမိုင်းအစနှင့် ယှဉ်တွဲနေသော ဒဏ္ဍာရီပုံဝတ္ထုနှင့် သီဟိုဠ်သမိုင်း မင်းလေးငါးဆက်လောက်တွင် ပေါ်လာသော ဝိဟာရဒေဝီအကြောင်း ဒဏ္ဍာရီပုံဝတ္ထုတို့သည် မြစ်ထဲတွင် လှေနှင့်မျောသွားပုံ၊ ဘေးမသီရန်မခဘဲ ဆိပ်ကမ်းတစ်ခုသို့ ရောက်သွားပြီး ကြင်ဖက်များနှင့်တွေ့ပြီး ပေါင်းဖက်ကြရပုံများ၊ တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ဆင်တူယိုးမှား ဖြစ်နေကြသည်။ တစ်ဦးက မင်းသားဖြစ်ပြီး တစ်ဦးက မင်းသမီးဖြစ်နေခြင်းသာ ထူးသည်။ မင်းသားက ဘုရင်ဖြစ်လာပြီး မင်းသမီးက မိဖုရားဖြစ်လာသည်။

ယင်းသမိုင်းအစ အဖြစ်အပျက်များသည် တကယ် အဖြစ်အပျက်များ မဟုတ်ဘဲ တစ်စုံတစ်ဦးက ဖန်တီးထားသည့် ပုံဝတ္ထုများဖြစ်ခဲ့သော် မင်းသားနှင့် မင်းသမီးတို့၏ ရေမျောကမ်းတင်ဇာတ်လမ်းများ တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ဆင်တူယိုးမှား ဖြစ်နေကြသည်မှာ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ပင် ဖြစ်လေသည်။

(အတွေးအမြင် စာစဉ်-၄)

ရာမာယဏနှင့် ဒသရဋ္ဌဇာတ်တို့ ဇာတ်လမ်းကျောရိုးချင်း တူညီနေကြသည် ဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ငါးရာ ငါးဆယ် ဇာတ်တော် အချို့တွင် ပါဝင်သော အချက် အလက် အချို့ ရာမာယဏ၌ ပါရှိနေသောကြောင့် လည်းကောင်း.....

ရာမနှင့် ရာမ

သတ္တမတန်း ကျောင်းသုံး 'ဇာတကဝတ္ထုများ' ဖတ်စာအုပ် ထွက်လာ ခါစက အိန္ဒိယအမျိုးသားတစ်ဦးသည် ထိုဖတ်စာအုပ်ထဲတွင်ပါသော 'သီတာရာမ' ဝတ္ထုကိုဖတ်ပြီး ကျွန်တော့်ထံ ပေါက်လာသည်။ ထိုအိန္ဒိယ အမျိုးသားသည် အတော် မကျေမနပ် ဖြစ်နေသည်။

“ဆရာ ဒီဖတ်စာအုပ်ထဲမှာပါတဲ့ ရာမအကြောင်း မှားနေတယ်၊ ရာမ လက္ခဏနဲ့ သီတာကို မောင်နှမအရင်း လုပ်ထားတယ်။ ဒသရဋ္ဌမင်းကြီး အုပ်စိုးတဲ့ အယုဒ္ဓယတိုင်းပြည်ကိုလည်း ဗာရာဏသီလုပ်ထားတယ်။ ရာမတို့ ထွက်ခွာသွားရတဲ့ တောလည်း ဒဏ္ဍကတောမဟုတ်ဘဲ ဟိမဝန္တာတော ဖြစ်နေ တယ်။ မောင်နှမအရင်းချင်းလည်း ပေးစားထားတယ်။ ပြီးတော့ ရာဝဏ (ဒဿဂီရိ) သီတာ ခိုးယူခန်းတို့ ရာမနဲ့ ရာဝဏ (ဒဿဂီရိ) စစ်တိုက်ခန်းတို့ လည်း မပါဘူး။”

အိန္ဒိယအမျိုးသားက သူ့မကျေနပ်ချက်တို့ကို ထုတ်ဖော်ပြောပြနေ သောအခါ သူ့လက်ထဲမှစာအုပ်ကို ကျွန်တော်ဆွဲယူကြည့်လိုက်သည်။ စာအုပ်၏အမည်မှာ 'ဇာတကဝတ္ထုများ' ဖြစ်သည်။ ထိုစာအုပ်ထဲ၌ ဒသရဋ္ဌဇာတက အမည်ရှိ ဇာတကဝတ္ထုထဲက ရာမအကြောင်းကို ရေးသား

ဖော်ပြထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုအိန္ဒိယအမျိုးသား သိနေသော ရာမဝတ္ထု အကြောင်းကား ရာမာယဏ၌ ပါသော ရာမဇာတ်ကြောင်းဖြစ်သည်။ အကျိုး အကြောင်း ရှင်းပြလိုက်မှ ထိုအိန္ဒိယ အမျိုးသား သဘောပေါက်သွားလေ သည်။

ဧကာဒသကနိပါတ် ဒသရဋ္ဌဇာတ်၌ပါသော ရာမဇာတ်လမ်းကား ဤသို့တည်း...

ဗာရာဏသီပြည်ရှင် ဘုရင်ဒသရဋ္ဌမင်းကြီး၏ မိဖုရားခေါင်ကြီး၌ ရာမနှင့်လက္ခဏ အမည်ရှိ သားတော်နှစ်ပါးနှင့် သီတာ အမည်ရှိ သမီးတော် တစ်ပါးရှိသည်။ မိဖုရားခေါင်ကြီး ကွယ်လွန်သွားသောအခါ နောက်မိဖုရား တစ်ယောက်ကို မိဖုရားခေါင်ကြီးအဖြစ် တင်မြှောက်သည်။ ဒုတိယမိဖုရား ခေါင်ကြီးတွင် ဘရတအမည်ရှိ သားတော်တစ်ယောက် မွေးဖွားလာသည်။ မင်းကြီးသည် ထိုမိဖုရားအား ချစ်မြတ်နိုးလှသည်ဖြစ်၍ တောင်းသောဆုကို ပေးမည်ဟု ကတိပြုလေသည်။

ဘရတ အရွယ်ရောက်သောအခါ မိဖုရားက သူ့သားအား ထီးမွေ နန်းမွေပေးရန် မင်းကြီးအား တောင်းဆိုသည်။ ထိုအခါ ဘုရင်မင်းကြီးသည် သားတော်ရာမနှင့် လက္ခဏတို့အား မိဖုရား ရန်ပြုမည်စိုးရိမ်သောကြောင့် ဟိမဝန္တာတောသို့ သွားနေကြရန် စေလွှတ်လိုက်လေသည်။ နောက်ဆယ့်နှစ် နှစ်ကြာသောအခါ မိမိကွယ်လွန်မည်ဟူသော ဟူးရားဗေဒင်ပညာရှင်များ၏ ဟောကိန်းအရ နောင်ဆယ့်နှစ်နှစ်အကြာ မိမိကွယ်လွန်သော အခါကျမှ နန်းတော်သို့ ပြန်လာခဲ့ကြရန်လည်း ဘုရင်မင်းကြီးက မှာလိုက်သည်။ ညီနောင်နှစ်ဦးတို့ ဟိမဝန္တာတော ထွက်ခွာသွားကြသောအခါ နှမသီတာ လည်း လိုက်ပါသွားလေသည်။

ထို့နောက် ကိုးနှစ်အကြာတွင် ဒသရဋ္ဌမင်းကြီး ကွယ်လွန်သွားသည်။ မိဖုရားကြီးက သူ၏သားတော် ဘရတအား မင်းမြှောက်လိုက်လေသည်။ ဘရတသည် မိမိ၏ နောင်တော်များသာ ထီးနန်းကို စိုးစံထိုက်သည်ဟု ယူဆလျက် နောင်တော်များရှိရာသို့ လိုက်သွားပြီး ရာမအား ဗာရာဏသီပြည် သို့ ပြန်လာပြီးလျှင် ထီးနန်းကို စိုးစံရန် ပန်ကြားလေသည်။ ရာမသည် သူ၏ခမည်းတော်အား ဆယ့်နှစ်နှစ်ကြာမှ ပြန်လာခဲ့မည်ဟူ၍ ကတိပေးထား

ခဲ့သည်ဖြစ်၍ ယခု မလိုက်လိုသေးဟုပြောလျက် တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်ရန် သူ၏ ကိုယ်စား သူစီးသောဖိနပ်ကို ပေးလိုက်လေသည်။ ထို့နောက် သုံးနှစ်ကြာမှ ရာမသည် ဗာရာဏသီသို့ ပြန်လာပြီးလျှင် သီတာကို မိဖုရားမြှောက်လျက် အုပ်ချုပ်မင်းလုပ်လေ၏။

ဤကား ဧကာဒသကနိပါတ် ဒသရဋ္ဌဇာတ်၌ပါသော ရာမဇာတ်လမ်းဖြစ်သည်။

ရာမာယဏ၌ ပါသော ရာမဇာတ်လမ်း အကျဉ်းကား ဤသို့တည်း။

အယုဒ္ဓယပြည်ရှင် ဒသရဋ္ဌမင်းကြီး၌ ကောသလျာ၊ ကေကေယီ၊ သုမိတ္တာဟူ၍ မိဖုရားသုံးပါးရှိသည်။ ကောသလျာမှ ရာမ၊ ကေကေယီမှ ဘရတ၊ သုမိတ္တာမှ လက္ခဏနှင့် သတ္တဗုဒ္ဓတို့ ဖွားမြင်ကြသည်။ ဝိသမိတ္တ ရသေ့ကြီးသည် ရာမနှင့်လက္ခဏကို ဝိဒေဟတိုင်း ဇနကမင်းကြီးထံ ခေါ်သွားရာ ဇနကမင်းကြီး၏ သမီးတော် သီတာအတွက် ကြင်ယာရွေးရန် လေးတင်ပွဲ၌ ရာမအနိုင်ရပြီး သီတာကို သိမ်းပိုက်ကာ အယုဒ္ဓယပြည်သို့ ပြန်လာသည်။

ဒသရဋ္ဌမင်းကြီးသည် သားတော်ရာမအား ထီးမွေ နန်းမွေပေးရန် အကြံရှိသော်လည်း ကေကေယီ မိဖုရား၏ အလိုကို မလွန်ဆန်နိုင်သောကြောင့် ရာမနှင့်သီတာအပြင် ညီတော် လက္ခဏပါ ဒဏ္ဍကတောသို့ ထွက်သွားကြရလေသည်။ ဒသရဋ္ဌမင်းကြီး ကွယ်လွန်သောအခါ ဘရတကို နန်းတင်သည်။ သို့သော်လည်း ဘရတသည် ထီးနန်းကိုမယူဘဲ နောင်တော်ရာမအား ထီးနန်းအပ်ရန် လိုက်ခေါ်သည်။ 'ရာမက လိုက်မလာဘဲ သူ့ကိုယ်စား အုပ်ချုပ်ရန် သူစီးနင်းသောဖိနပ်ကိုသာ ပေးလိုက်သည်။ ဒဏ္ဍကတော၌ နေစဉ် သိန်းဃိုကျွန်း ဘုရင်ရာဇာဏ (ဒဿဂီရိ) က သီတာကို ခိုးယူသွားသည်။ ရာမနှင့် ရာဇာဏတို့ စစ်ပွဲဖြစ်ရာ ရာမ အနိုင်ရသဖြင့် သီတာကို ပြန်လည် ရရှိသည်။ သို့သော် ရာမသည် သူ့သူငါငါ ပြောကြားချက်အရ သီတာ့အပေါ် မယုံသင်္ကာ ဖြစ်နေသဖြင့် သီတာက 'အဂ္ဂနိပရိက္ခာ' ခေါ် မီးပုံထဲ ခုန်ဆင်းပြီး သက်သေထူပြလေသည်။ ရာမသည် သီတာကို ခေါ်ပြီး အယုဒ္ဓယပြည်သို့ ပြန်လာသည်။

ပြည်သူပြည်သားများက သီတာအပေါ် သို့လောသို့လောဖြစ်နေပြန်သောအခါ ရာမသည် သီတာအား ဝလမိကီ ရသေ့ကြီး၏ သင်္ခမ်းကျောင်း

သို့ ပို့ထားလိုက်ရပြန်သည်။ သီတာတွင် ကုသနှင့် လဝအမည်ရှိ သားတော် နှစ်ပါး ထွန်းကားလာသည်။ ရာမရောက်လာသောအခါ ရသေ့ကြီးက ကုသနှင့်လဝမှာ ရာမ၏သားအစစ်အဖြစ်ကြောင်း၊ သီတာတွင် အပြစ်လုံးဝ ကင်းစင်ကြောင်း ပြောပြသည်။ ထိုအခါကျမှ ရာမသည် ယုံကြည်စိတ်ချသွား သည်။

ရာမာယဏ၌ ပါသော ရာမဇာတ်လမ်းနှင့် ဒသရဋ္ဌဇာတ်၌ပါသော ရာမဇာတ်လမ်းသည် ဝတ္ထုကျောရိုးချင်း တူနေသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဝတ္ထု၏ နောက်ခံဒေသလျှင် ကွဲပြားသည်။ ရာမာယဏ၌ ဒသရဋ္ဌမင်းကြီး သည် အယုဒ္ဓယပြည်၌ ထီးနန်းစိုးစံသည်။ ဒသရဋ္ဌဇာတ်၌ ဒသရဋ္ဌမင်းကြီး သည် ဗာရာဏသီ၌ အုပ်ချုပ်မင်းလုပ်သည်။ ရာမာယဏ၌ ရာမသည် ဒဏ္ဍက (မှော်ရုံ) တောသို့ ထွက်ခွာသွားသည်။ ဒသရဋ္ဌဇာတ်၌ ရာမသည် ဟိမဝန္တာသို့ ထွက်ခွာသွားသည်။ ဒသရဋ္ဌဇာတ်၌ ရာမာယဏတွင် နောက် ထပ်ဖြည့်ထားသော ရာဝဏ (ဒဿဂီရီ) က သီတာကို ခိုးယူခန်း၊ ရာမနှင့် ရာဝဏတို့ စစ်တိုက်ခန်း စသည်များ မပါပေ၊ ဝတ္ထုကို ဝေဆောဆာဖြစ်အောင် ပြုလုပ်ထားသည့် အပြောက်အမွမ်းများလည်း ဒသရဋ္ဌဇာတ်၌ မပါပေ။

ဝတ္ထုကျောရိုးမျှသာ တူသည်မဟုတ်ပေ၊ ရာမာယဏနှင့် ဒသရဋ္ဌဇာတ် တို့၌ အချို့စကားဝါကျများပင် တစ်ညီတည်းဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဥပမာ ဒသရဋ္ဌဇာတ်၌ ဒသရဋ္ဌမင်းကြီး နတ်ရွာစံသည့် သတင်းကို ကြားရ သည့်အခါ လက္ခဏနှင့် သီတာတို့သည် ပူဆွေးသောက ရောက်ကြရသည်။ ဤတွင် ရာမက 'မှည့်ဝင်းနေသော သစ်သီးသည် ကြွေကျမည့် ဘေး အန္တရာယ် အစဉ်ရှိနေသကဲ့သို့ မွေးဖွားလာသည့် လူတို့သည်လည်း သေမည့် ဘေးအန္တရာယ် အစဉ်ရှိနေသည်' ဟူ၍ ဂါထာတစ်ပုဒ်ရွတ်ဆို၍ အဆုံးအမ ဥပဒေသ ပေးလေသည်။ ရာမာယဏ အယုဒ္ဓယကဏ္ဍ၌ ရာမပြောသော စကားကို ရေးဖွဲ့ထားသည့် ကဗျာအဖွဲ့ တစ်ခုသည်လည်း ယင်းအနက် အဓိပ္ပာယ်အတိုင်းပင် ဖြစ်လေသည်။ ထို့ပြင် 'ရာမသည် နှစ်ပေါင်း ၁၆၀၀၀ မျှ အုပ်ချုပ်မင်းလုပ်၏' ဟူသော အနက်အဓိပ္ပာယ်ပါရှိသည့် ဂါထာအဖွဲ့ ကိုလည်း ဒသရဋ္ဌဇာတ်နှင့် ရာမာယဏနှစ်ခုစလုံး၌ တစ်သဘောတည်းပင် တွေ့ရသည်။

ဇာတ်လမ်းချင်း မတူသော်လည်း ရာမာယဏ၌ ပါသည့်အချက် အလက် အချို့နှင့် ဆင်တူနေသည့် အခြားငါးရာငါးဆယ် ဇာတ်တော်များ လည်း ရှိသေး၏။ သုဝဏ္ဏသာမဇာတ်၌ မျက်မမြင်မိဘနှစ်ပါး၏ သားဖြစ် သူ သာမသည် ရေခပ်နေစဉ်၊ ဗာရာဏသီဘုရင်က အမှတ်မှားပြီး လေးနှင့် ပစ်လိုက်သောကြောင့် မြားသင့်သွားလေသည်။ ထို့အတူ ရာမာယဏ၌လည်း မျက်မမြင် အန္ဓမုနိ ရသေ့၏ သားသည် မြားမှန်လေသည်။ နှစ်ခုစလုံးမှာ မိဘတို့သည် မျက်မမြင်ချင်း တူညီနေကြသည်။ သားမြားမှန်ပုံချင်းလည်း တူညီကြလေသည်။ မိမိတို့၏သား မြားမှန်သွားသည့်အခါ သုဝဏ္ဏသာမ၌ ပါသော မိဘနှင့် ရာမာယဏ၌ပါသော မိဘဖြစ်သူ အန္ဓမုနိရသေ့ ငိုကြွေး မြည်တမ်းပုံမှာလည်း အတူတူပင် ဖြစ်နေလေသည်။ “ဘယ်သူ တံမြက်စည်း လှဲတော့မည်နည်း၊ ဘယ်သူ ငါတို့အတွက် ရေခပ်ပေးတော့မည်နည်း၊ ဘယ်သူ ငါတို့အတွက် သစ်သီးသစ်ဥတို့ကို ရှာဖွေပေးမည်နည်း၊ ငါတို့သည် အိုကြီးအိုမ မျက်မမြင် ဒုက္ခိတ ဘဝနှင့် ခိုးကိုးရာမဲ့ရတော့မည်” ဟူသော ညည်းချင်းမှာ သုဝဏ္ဏသာမဇာတ်နှင့် ရာမာယဏ (အာယုဒ္ဓယကဏ္ဍ) နှစ်ခု စလုံး၌ တညီတည်း တစ်မျိုးတည်း ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့လေသည်။

ဝေဿန္တရာဇာတ်၌ ဝေဿန္တရာမင်းကြီးသည် တောသို့ထွက်သွားမည် လုပ်သောအခါ မဒ္ဒိမိဖုရားကြီးက သူ့ကိုပါခေါ်သွားရန် မင်းကြီးအား တောင်းပန်စကား ပြောသည်။ ထိုနည်းတူပင် ရာမာယဏ၌ ရာမတောသို့ ထွက်ခွာသွားမည် ပြုသောအခါ သီတာက သူ့ကိုပါ တစ်ပါတည်း ခေါ်သွား ရန် တောင်းပန်စကားပြောသည်။ ယင်း တောင်းပန်စကားမှာ တစ်သဘော တည်းပင် ဖြစ်လေသည်။ ဝေဿန္တရာမင်းကြီး တောသို့ထွက်သွားသောအခါ မယ်တော် ဖုဿတိမိဖုရားကြီး ပူဆွေးပုံနှင့် ရာမတောထွက်သွားသောအခါ ကောသလျာ မိဖုရားပူဆွေးပုံမှာလည်း ပူပုံပူနည်း၊ ငိုကြွေးမြည်တမ်းပုံ ငိုကြွေး မြည်တမ်းနည်း အတူတူပင်ဖြစ်သည်။ အဓိပ္ပာယ်တစ်မျိုးတည်း ဖြစ်သည်။

သမ္ဘူလဇာတ်၌ သေတ္တိသေန၏မယား သမ္ဘူလအား နတ်စိမ်းတစ်ဦး က ချစ်ရေးဆိုသည်။ သမ္ဘူလက ငြင်းဆန်သောအခါ အမျက်ထွက်သော နတ်စိမ်းက သမ္ဘူလအား အပိုင်းပိုင်းဖြတ်ပစ်မည်ဟု ခြိမ်းခြောက်လေသည်။ ထိုနည်းအတိုင်းပင် ရာမာယဏ၌ အသောကဥယျာဉ်တွင် စိတ်မချမ်းမသာ

ဖြစ်နေသော သီတာအား ရာဝဏ(ဒဿဂီရိ)က ချစ်ရေးဆိုသည်။ ချစ်ရေးဆို၍ မအောင်မြင်သောအခါ ရာဝဏသည် သီတာအား အစိတ်စိတ်အမြွှာမြွှာ ဖြစ်အောင် လုပ်ပစ်မည်ဟူ၍ ကြိမ်းမောင်းလေသည်။ ထို့ပြင် ရာမာယဏ၌ ပါသော ဣသိသိင်္ဂီရသေ့နှင့် နိလိနီကာဇာတ်၌ပါသော ဣသိသိင်္ဂီရသေ့တို့၏ ကျင့်စဉ်မှာလည်း တစ်သဘောတည်း ဖြစ်လေသည်။ ထိုမှတစ်ပါး ရာမာယဏ၌ပါသော မျောက်ဘုရင် ဘာလီက ရာမအား ညွှန်ကြားပြောပြမိသည်လည်း မဟာသုတသောမဇာတ်လာ အချက်အလက်များနှင့် ဆင်တူနေလေသည်။

ယင်းသို့ ရာမာယဏနှင့် ဒသရဋ္ဌဇာတ်တို့ ဇာတ်လမ်းကျောရိုးချင်း တူညီနေကြသည် ဖြစ်သောကြောင့် လည်းကောင်း၊ ငါးရာ့ငါးဆယ် ဇာတ်တော်အချို့တွင် ပါဝင်သော အချက်အလက်အချို့ ရာမာယဏ၌ ပါရှိနေသောကြောင့် လည်းကောင်း၊ ရာမာယဏနှင့် ဇာတ်နိပါတ်တို့သည် မည်သူက ရှေးကျသနည်း၊ မည်သူက မည်သူ့ကို မှီငြမ်းပြုသနည်း စသောပြဿနာများနှင့် ပတ်သက်၍ ပညာရှင်တို့သည် အငြင်းပွားလာခဲ့ကြလေသည်။ တိကျခိုင်မာသော အဆုံးအဖြတ်ကို ယခုထက်တိုင်ပင် ချမှတ်၍ မရသေးပေ။ ဇာတ်နိပါတ်များကပင် ရှေးကျသလော၊ ယင်းနှစ်မျိုးစလုံးပင် မိမိတို့ခေတ်မတိုင်မီက ပြန့်ပွားနေသော ဝတ္ထုဇာတ်ကြောင်းများကိုယူ၍ စီရင်ရေးပြုထားခြင်းဖြစ်၍ ယခုကဲ့သို့ တူညီမှု ရှိနေကြခြင်းဖြစ်သလော။ ယင်းပြဿနာများကား သုတေသီများအတွက် စဉ်းစားဆင်ခြင်စရာ ဖြစ်နေပေသည်။ သို့ရာတွင် သမာသမတ်အမြင်ရှိသော အရှေ့တိုင်း စာပေသုတေသီများကမူ ဇာတ်နိပါတ်များသည် ရာမာယဏထက် ရှေးကျသည်ဟူ၍ အဆုံးအဖြတ် ပေးထားကြလေသည်။

(အတွေးအမြင် စာစဉ်-၅)

ဝန်စာရေး ဦးကြီး၏ စကားတောင်စား ဝတ္ထုထဲက စကားနိုင်
လုပ်နှင့် သက္ကတဘာသာဖြင့်ရှိသည့် ဝေတာလဝတ္ထုထဲက
ဖိစာကြောင်ပုံ ပြိုင်ကြပုံမှာ သဘောသဘာဝ ဆင်ဆင်တူ
နေသည်...

စကားတောင်စားဝတ္ထုနှင့် ဝေတာလဝတ္ထု

မြန်မာစာပေသမိုင်း၌ ကာလပေါ်ဝတ္ထု၏ အရုဏ်ဦးဖြစ်သော နှစ်ဆယ်ရာစုနှစ် အစပိုင်းလောက်၌ မြန်မာစာပေလောကတွင် ပုံပြောကောင်း သူတစ်ဦး ပေါ်လာသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကား ဝန်စာရေးဦးကြီး ဖြစ်လေသည်။ ဦးကြီးသည် သီပေါမင်းလက်ထက်တွင် တိုင်တားမင်းကြီး၏ ဝန်စာရေး ဖြစ်သည်။ နောက်ပိုင်း၌ ဦးကြီးသည် ရန်ကုန်မြို့သို့ ဆင်းလာပြီး ဟံသာဝတီ ပုံနှိပ်တိုက်တွင် ဝင်ရောက်အမှုထမ်းသည်။

ထိုအချိန်၌ မြန်မာကာလပေါ်ဝတ္ထု၏ ပွဲဦးထွက်ဖြစ်သော ဂျိမ်းစ်လှကျော် ၏ ‘မောင်ရင်မောင် မမယ်မဝတ္ထု’ ထွက်လာရာ ဟံသာဝတီပုံနှိပ်တိုက်ပိုင်ရှင် ရစ်ပလေက သူ၏တိုက်၌ အမှုထမ်းနေသော ပညာရှင်ဦးကြီး၏ လက်စ လက်နကို သိသဖြင့် ‘မောင်ရင်မောင် မမယ်မ’ လိုဝတ္ထုမျိုး အရေးခိုင်းသည် တွင် ဦးကြီးက ‘ချဉ်ပေါင်ရွက်သည် မောင်မှိုင်း’ ဝတ္ထုကို ရေးသားခဲ့လေသည်။

‘ချဉ်ပေါင်ရွက်သည် မောင်မှိုင်း’ သည် မြန်မာ ကာလပေါ်ဝတ္ထု၏ အဦးဆုံး ဝတ္ထုတစ်ခုဖြစ်သဖြင့် မြန်မာကာလပေါ်ဝတ္ထု လူးလွန်လှုပ်ရှား အားယူစပြုသော အချိန်တွင် ဦးကြီး၏အမည်သည်လည်း ထင်ပေါ်ကျော်ကြား

သွားလေသည်။

ဦးကြီးသည် ဝတ္ထုအတော်များများ ရေးသားသွားခဲ့သည်။ ဦးကြီး၏ ဝတ္ထုများထဲ၌ ဒဏ္ဍာရီဆန်ဆန် ဝတ္ထုများပါသကဲ့သို့ လူ့လောကဖြစ်ရပ်ကို အခြေခံလျက် မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ သရုပ်ဖော်ရေးသားသည့် ကာလပေါ်ပုံသဏ္ဍာန်ဝတ္ထုများလည်း ပါရှိသည်။

ဦးကြီး၏ 'စကားတောင်စား' ဝတ္ထု၌မူ စာတစ်အုပ်တည်းတွင် ယင်း သဘောနှစ်မျိုးစလုံး တွဲပါနေသည်ကို တွေ့ရသည်။ 'စကားတောင်စား ဝတ္ထု' ၏ အစပိုင်း၌ ဒဏ္ဍာရီ သို့မဟုတ် ပုံပြင်ဆန်ဆန် ရေးထားသော်လည်း နောက်ပိုင်း ပခန်းသား ငလက်တို့နှင့် ချည်ပါသား ငညိုတို့၏ အခန်းများ၌မူ 'ချဉ်ပေါင်ရွက်သည် မောင်မှိုင်း' ဝတ္ထုကဲ့သို့ ကာလပေါ်ဝတ္ထုပုံသဏ္ဍာန်ဆီသို့ ရွေ့သွားသည်ကို တွေ့ရသည်။

'စကားတောင်စား ဝတ္ထု' အစပိုင်း၌ ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီးက သူ၏ ကျောင်းသားများအား စကားအနိုင်လုခိုင်းသည့် အခန်းတစ်ခန်းပါသည်။ ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီးသည် ဘုန်းကြီးကျောင်းသား စကားတောင်စားနှင့် ပခန်းသား ငလက်တို့၊ ချည်ပါသား ငညိုတို့ကို စကားနိုင် လုခိုင်းသောအခါ ငလက်တို့က ဦးစွာပြောသည်။

“တပည့်တော် တကယ်အပြေးကောင်းတဲ့ ခွေးတစ်ကောင် တွေ့ဖူးတယ်။ အဲဒီခွေးလောက် အပြေးကောင်းတဲ့ခွေးကို ဘယ်သူမှ တွေ့ဖူးမှာ မဟုတ်ဘူး။ ယုန်လိုက်ဖို့ခွေးကို တောထဲခေါ်သွားတဲ့အခါမှာ ယုန်သုံးကောင်ကို မြင်လိုက်တာနဲ့ ချက်ချင်းလိုက်သွားတယ်။ ဒါပေမဲ့ ခွေးလိုက်သွားတာကို မမြင်လိုက်ရဘဲ ယုန်သုံးကောင်ကို တစ်ခါတည်း ကိုက်ချီလာတာကို မြင်လိုက်ရတယ်”

ဘုန်းကြီးက “မင်းခွေးတကယ် အပြေးကောင်းပါပေ” ဟူ၍ မှတ်ချက်ချလေသည်။

ချည်ပါသား အလှည့်ရောက်သောအခါ ချည်ပါသားကလည်း အားကျမခံ ပြောလေသည်။

“တပည့်တော် နွားကောင်းတာ တွေ့ဖူးပါတယ်။ အဲဒီနွားတစ်ရှဉ်းဟာ ဘယ်လောက်ကောင်းသလဲဆိုရင် အဲဒီနွားတွေတပ်ထားတဲ့ လှည်းနဲ့

မိန်းမကြီးတစ်ယောက်ကိုတင်ပြီး အင်းဝမြို့ကနေ မန္တလေးတောင်ကို မောင်းသွားတဲ့အခါမှာ မိန်းမကြီးကို မမြင်လို့ နောက်ဘက်ပြန်မောင်းသွားရတယ်။ အဲဒီအခါမှာ မိန်းမကြီး လှည်းပေါ်ကကျလို့ မြေကြီးမထိခင်မှာပင် မိန်းမကြီး အနားရောက်သွားတဲ့အတွက် ကပျာကယာ လှည်းပေါ်ကဆင်းပြီး မိန်းမကြီး မကျခင် လက်နဲ့အသာ မယူပြီး လှည်းပေါ်တင်လာခဲ့ရတယ်”

ဘုန်းကြီးက “မင်းနွားလည်း ကောင်းပါပေ” ဟူ၍ ချီးမွမ်းလေသည်။ စကားတောင်စား အလှည့်ရောက်လာသည်။

“တပည့်တော် ထမ်းပိုးကောင်းတစ်ခု တွေ့ဖူးပါတယ်။ တပည့်တော် တွေ့ဖူးတဲ့ ထမ်းပိုးဟာ တစ်ဖက်တစ်ချက် ကော့ကော့ထမ်းတဲ့အခါ ကျိခနဲ ကျိခနဲမြည်ပြီး ထမ်းစမှာ ထမ်းပိုးနဲ့ ပခုံးဟာ လက်တစ်လုံးလောက် ကွာပါတယ်။ တော်တော်လေး ထမ်းမိတဲ့အခါကျတော့ ထမ်းပိုးနဲ့ ပခုံးဟာ တစ်ထွာလောက် ကွာလာပါတယ်။ ခရီးတစ်တိုင်လောက်လည်း သွားမိရော ထမ်းတဲ့ လူက တောင်းထဲထိုင်ပြီး လိုက်သွားလို့ရပါတယ်”

“မင်းတို့ပြောတဲ့အထဲက စကားတောင်စားရဲ့ ထမ်းပိုးက အသာဆုံး” ဟူ၍ ဘုန်းကြီးက အဆုံးအဖြတ် ပေးလိုက်လေသည်။

‘စကားတောင်စား ဝတ္ထု’ ၌ပါသော စကားနိုင်လှပုံကိုဖတ်ရင်း ‘ဝေတာလဝတ္ထု’ ထဲက ဇီဇာကြောင်ပုံ ပြိုင်ကြသည့်အခန်းကို သတိရလာသည်။ ညီအစ်ကိုသုံးယောက် သူက ပိုဇီဇာကြောင်သည်၊ ငါက ပိုဇီဇာကြောင်သည်ဟု ပြိုင်ကြရင်း တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် အနိုင်မခံ အရှုံးမပေးဘဲ ဖြစ်နေကြရာ၊ အဆုံးအဖြတ်ခံယူရန် ဘုရင့်ရှေ့တော်မှောက်ကို ရောက်သွားကြသည်။ ဘုရင်မင်းကြီးက စမ်းသပ်စစ်ဆေးကြည့်သည်။

ဘုရင်မင်းကြီးသည် ညီအစ်ကိုသုံးယောက်ကို သူပွဲတော်တည်နေသည့် အဆောင်သို့ ခေါ်ပြီးလျှင် ဘုရင်များသာ ပွဲတော်တည်လေ့ရှိသော၊ အရသာခြောက်ပါးနှင့်ပြည့်စုံသော စားကောင်းသောက်ဖွယ်များကို ကျွေးမွေးသည်။ ညီအစ်ကိုသုံးဦးထဲက နှစ်ဦးကသာ မြိန်ရေရှက်ရေနှင့်စားပြီး၊

အစားဇီဝကြောင့်သော ကျန်အစ်ကိုအကြီးဆုံးကမူ ဘုရင့်ပွဲတော်ကို လက်နှင့် ပင်မတို့ဘဲ ရှုံ့မဲ့နေလေသည်။ အကျိုးအကြောင်းကို မေးမြန်းစုံစမ်းကြည့် သောအခါ အစားဇီဝကြောင့်သူက “ဘုရင်မင်းကြီးပွဲတော်က လူသေကောင် အနံ့ရတဲ့အတွက် အရသာ ဘယ်လောက်ရှိရှိ ကျွန်ုပ်မစားနိုင်ပါ” ဟူ၍ ပြောပြ သည်။

ဘုရင်၏အမိန့်ဖြင့် စုံစမ်းစစ်ဆေးကြည့်သောအခါ ပွဲတော်အတွက် ထမင်းချက်သည့် ဆန်စပါးမှာ ရွာတစ်ရွာ၏သင်္ချိုင်းအနီးရှိ လယ်ကွက်ထဲ တွင် စိုက်ပျိုးထားသော ဆန်စပါးဖြစ်နေသည်ကို တွေ့မြင်ရလေသည်။ ထိုအခါ ဘုရင်မင်းကြီးက “သင်ဟာ အစားဇီဝကြောင့်တဲ့နေရာမှာ စံတင် လောက် ပေတယ်” ဟူ၍ အမိန့်ရှိလေသည်။

နောက်ထပ် စမ်းသပ်စစ်ဆေးမှု တစ်ခုပြုလုပ်သည်။ ထိုစမ်းသပ် စစ်ဆေးမှုကား မိန်းမဇီဝကြောင့်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်သည်။ ဘုရင်မင်းကြီး သည် နန်းတွင်းသူ မိန်းမပျို အချောအလှတစ်ယောက်ကို မိန်းမဇီဝကြောင့်သူ အစ်ကိုလတ်တစ်ယောက်ထံ ပို့လိုက်သည်။ ထိုအခါ မိန်းမဇီဝကြောင့်သူ က “သူ့ကို အမြန်ခေါ်သွားပါ၊ မဟုတ်ရင် ကျွန်တော်သေရပါလိမ့်မယ်။ သူ့ကိုယ်က ဆိတ်သိုးနဲ့ကြီး ထောင်းခနဲထောင်းခနဲ ထွက်နေပါတယ်” ဟု ပြောလေသည်။

စန္ဒကူးနဲ့သာတွေ ထုံထားသည့်အတွက် တစ်ချိန်လုံး ရနံ့ကြိုင်သင်း နေတဲ့ မိန်းမလှ၏ ကိုယ်က ဆိတ်နဲ့ထွက်နေသည်ဆိုသည်မှာ ဟုတ်ပါ့မလား။

လုလင်က သူ့အယူအဆသူ ပြန်မရပ်သိမ်းသည့်အတွက် ဘုရင် မင်းကြီးသည် စုံစမ်းစစ်ဆေးမှု ပြုရလေတော့သည်။ ထိုအခါကျမှ အကျိုး အကြောင်း သိရှိရသည်။ ထိုမိန်းမပျိုနို့စို့အရွယ်က မိခင်ကွယ်လွန်သွားသဖြင့် ဆိတ်နို့သောက်ပြီး ကြီးပြင်းလာရသည်။

ဘုရင်မင်းကြီးသည် မိန်းမဇီဝကြောင့်သူ အစ်ကိုလတ်အား တအံ့ တဩ ဖြစ်ရလေသည်။

တတိယအကြိမ် စမ်းသပ်ပွဲမှာ အိပ်ရာဇီဝကြောင့်ခြင်းနှင့် ပတ်သက် သည်။

သလွန်တစ်ခုပေါ်၌ မွေ့ရာခုနစ်ထပ်ခင်းထားသည်။ အပေါ်တွင် နူးညံ့

ချောမွေ့သည့် အိပ်ရာလွှမ်းကို ခင်းထားသည်။ ထိုအိပ်ရာပေါ်၌ လုလင်ကို အိပ်စေသည်။ မကြာခင်မှာပင် လုလင်သည် သူ၏ ခါးစောင်းတွင် နာကျင်လာသဖြင့် အမယ်လေး တပြီး လက်ဖြင့် ပွတ်နေသည်။ ခါးစောင်းတွင် ဆံပင်ချည်မျှင်အရာကဲ့သို့ အနီစင်းကလေးတစ်ခု ထင်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။ မွေ့ရာကို တစ်ထပ်ပြီးတစ်ထပ်လှန်ပြီး ရှာကြည့်သောအခါ အောက်ဆုံးအထပ်မွေ့ရာ၏ အောက်ဘက်၌ သလွန်၏ အလယ်ဗဟိုတွင် ဆံချည်တစ်မျှင် ကျနေသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဘုရင်မင်းကြီးသည် မွေ့ရာထူထူကြီး ခုနစ်ထပ်ကို ဖောက်ထွင်းပြီး အိပ်ရာဇီဇာကြောင်သော လုလင်၏ ကိုယ်ပေါ်တွင် ဆံချည်မျှင်အရာထင်နေပုံကို တွေ့ရ၍ အကြီးအကျယ် အံ့ဩသွားလေသည်။

‘စကားတောင်စားဝတ္ထု’ ထဲက စကားအနိုင်လုသူသုံးဦး၏ စကားကို အဆုံးအဖြတ်ပေးသူမှာ သူတို့ဆရာ ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီးဖြစ်သည်။ ဝေတာလဝတ္ထုထဲက ဇီဇာကြောင်သူသုံးဦးအနက် မည်သူ၏ ဇီဇာကြောင်ပုံက ပို၍ အံ့ဩဖွယ်ကောင်းသည်ဟု အဆုံးအဖြတ်ပေးသူမှာမူ အစိမ်း၏ အမေးပုစ္ဆာကို ထပ်ကာထပ်ကာ အဖြေပေးနေရသည့် သူရဲကောင်းဘုရင် ဝိက္ကမသေန ဖြစ်သည်။ ဝိက္ကမသေနဘုရင်က ဤသို့ အဆုံးအဖြတ် ပြုထားသည်။

‘လုလင်သုံးဦးထဲမှာ အိပ်ရာဇီဇာကြောင်သူဟာ အသာဆုံးဖြစ်တယ်၊ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုရင် ဆံပင်ချည်တစ်မျှင် ထင်နေတဲ့အရာဟာ သူ့ကိုယ်ပေါ်မှာ ပြတ်ပြတ်သားသား မြင်နေရတယ်၊ ကျန်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦးကတော့ သူတို့ဇီဇာကြောင်ပုံကို တစ်စုံတစ်ယောက် ပြောချက်အရသာ သိရတယ်။’

စကားတောင်စားဝတ္ထုသည် နှစ်ဆယ်ရာစု အစလောက်က ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည့် ဒဏ္ဍာရီဆန်ဆန် မြန်မာဝတ္ထုဖြစ်သည်။ ဝေတာလဝတ္ထုကား

ကမ္ဘာစာပေထဲတွင် တစ်ခုတည်းသော အကြီးမားဆုံးဝတ္ထုပေါင်းချုပ်ဖြစ် သည်ဟု အသိအမှတ်ပြုခြင်းခံရသော သက္ကဟဘာသာဖြင့် ရှိသည့် ကထာ သရီတသာဂရ (ဝတ္ထုသမုဒ္ဒရာ) ထဲက 'ဝေတာလပဉ္စဝီသတိ' ခေါ် ဝေတာလ ဝတ္ထု ၂၅ ပုဒ်ဖြစ်သည်။ ဝေတာလ ဝတ္ထုလည်း စိတ်ကူးယဉ် ဒဏ္ဍာရီဝတ္ထု များပင်ဖြစ်သည်။ ရှေးဟောင်းမြန်မာစာပေ၌ ကြမ္မာဒိုက် မင်းကြီးဝတ္ထု အမည်ဖြင့် ထင်ရှား၏။

စကားတောင်စားဝတ္ထုထဲက စကားနိုင်လှပုံနှင့် ဝေတာလဝတ္ထုထဲက ဇီဇာကြောင်ပုံ ပြိုင်ကြခြင်းမှာ တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ဆက်စပ်မှုမရှိသော်လည်း သဘောသဘာဝ ဆင်ဆင်တူနေသည်။ ဦးကြီးရေးသော ဒဏ္ဍာရီဆန်ဆန် ပုံဝတ္ထုများ၌ တိုက်ရိုက်ဖြစ်စေ၊ သွယ်ဝိုက်၍ဖြစ်စေ ရှေးဟောင်း အိန္ဒိယဒဏ္ဍာရီ ဝတ္ထုများ ဩဇာလွှမ်းနေသည်ကို တွေ့ရသည်။ စကားတောင်စားဝတ္ထု၌ပင် ပါသော သံကိုကြွက်စား၊ သားကိုစွန်ချို ဇာတ်လမ်းသည်လည်း သက္ကတပုံပြင် ကို အခြေခံရေးထားသည့် ကျီးသဲလေးထပ်ဆရာတော်၏ ဓမ္မဂန်ဖတ်စာ ထဲက ဇာတ်လမ်းဖြစ်သည်။

ဦးကြီးသည် 'လိမ္မာသော ကြက်တူရွေးဝတ္ထုနှင့် လိမ္မာသော သာလိ ကာဝတ္ထု' အမည်ရှိဝတ္ထုကိုလည်း ရေးသားထားသည်။ ထိုဝတ္ထုသည် 'တိုကာ မိုင်နာ' ခေါ် ကြက်တူရွေးနှင့် သာလိကာ အိန္ဒိယရှေးပုံဝတ္ထုနှင့် ဆက်စပ်မှုရှိနေ မည်လား မသိပေ။

(အတွေးအမြင် စာစဉ်-၆)

